

SPLITSKO DALMATINSKA ŽUPANIJA
OPĆINA POSTIRA

**TRANSFORMACIJA
III. IZMJENA I DOPUNA
PROSTORNOG PLANA UREĐENJA
OPĆINE POSTIRA**

Elaborat: TRANSFORMACIJA III. IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE POSTIRA

Naručitelj: Općina Postira
Polježice 2
21410 POSTIRA

**Koordinator
od strane Naručitelja:** TONI GLAVINIĆ, načelnik

Izrađivač: Lipovac i Partneri d.o.o.
za *prostorno planiranje, urbanizam i arhitekturu*
10000 Zagreb, Vilima Korajca 37,
OIB 73213403119

Odgovorni voditelj: Prof.dr.sc. NENAD LIPOVAC, dipl.ing.arh.

Stručni tim u izradi: Prof.dr.sc. NENAD LIPOVAC, dipl.ing.arh.
LUCIJA ANTON, mag.ing.arch.

OBRAZLOŽENJE III. Izmjena i dopuna PPUO Postira te postupka transformacije

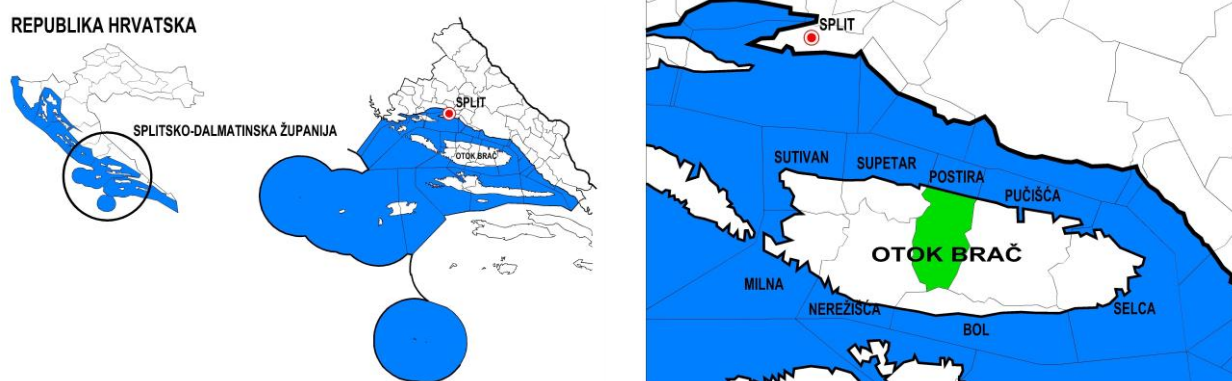

1. POLAZIŠTA

1.1. POLOŽAJ, ZNAČAJ I POSEBNOSTI PODRUČJA OPĆINE U ODNOSU NA PROSTOR I SUSTAVE ŽUPANIJE I DRŽAVE

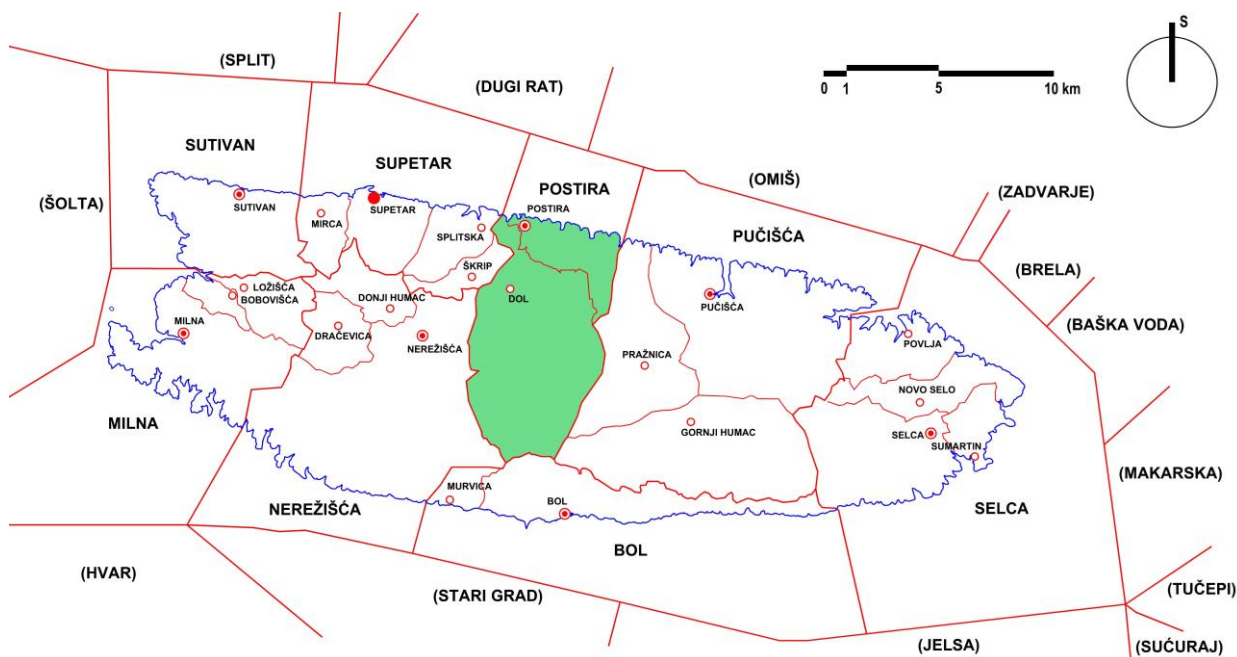
1.1.1. OSNOVNI PODACI O STANJU U PROSTORU

Upravno-teritorijalno ustrojstvo Republike Hrvatske uređeno je Ustavom Republike Hrvatske i, među ostalim zakonima, *Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj* (NN 86/06 i ostali), kojim je prostor nekadašnje Općine Brač podijeljen na sedam općina i jedan grad. Jedna od bračkih jedinica lokalne samouprave je i Općina Postira, a sastoji se od naselja Postira i naselja Dol.

Kartogram 01: Općina Postira u okviru upravno-teritorijalnog ustrojstva Republike Hrvatske te otoka Brača kao prostorne cjeline

Kao dio županijskog teritorija, otok Brač je jedna od dvanaest prostornih cjelina i najveći otok u Splitsko-dalmatinskoj županiji (kartogram 1). Pruža se paralelno s Omiškim primorjem (koje dio prostorne cjeline Splitske konurbacije), odnosno sa Makarskim primorjem od kojih je odijeljen Bračkim kanalom. Sa južne strane je usporedan sa otokom Hvarom od kojega ga dijeli Hvarski kanal, dok je na zapadnoj strani uskim tjesnacem Splitskih vrata odvojen od Solte. Prostorna cjelina otoka Brača obuhvaća područje Grada Supetra te Općine: Sutivan, Milnu, Nerežišća, Postira, Pučišća, Bol i Selca. Općina Postira prostire se na 46,86 km² kopnene površine i zauzima oko 12,0% površine prostorne cjeline otoka Brača. Prema popisu stanovništva 2021. godine imala je 1538 stanovnika, koji su živjeli u 2 naselja: Postira (središnje naselje) i Dol (kartogram 2). Gustoća naseljenosti na području Općine iznosila je 32,82 stanovnika po km².

Kartogram 2: otok Brač s granicama bračkih jedinica lokalne samouprave i naseljima

Općina Postira nalazi se unutar Splitsko-dalmatinske županije, koja se prostire na 4523,64 km² kopnene površine i koja time pokriva 8% površine Republike Hrvatske. Županija je prema popisu stanovništva 2021. godine imala 423.407 stanovnika, a gustoća naseljenosti iznosila je 93,6 st./km². Prema tome, Općina Postira u županijskom prostoru sudjeluje sa 1,04 % površine, a 2021. godine sa svega 0,36 % stanovništva. U narednoj tablici je prikaz naselja i njihovih naziva unutar pojedinih jedinica lokalne samouprave na otoku Braču:

Grad Supetar, administrativno središte naselje Supetar i naselja: Mirca, Splitska i Škrip,
Općina Bol, administrativno središte naselje Bol i naselje Murvica,
Općina Milna, admin. središte naselje Milna i naselja: Ložišća, Bobovišća, Bobovišća na Moru i Podhume
Općina Nerežišća, administrativno središte naselje Nerežišća i naselja: Donji Humac i Dračevica,
Općina Postira, administrativno središte naselje Postira te naselje Dol,
Općina Pučišća, administrativno središte naselje Pučišća i naselja: Gornji Humac i Pražnica,
Općina Selca, administrativno središte naselje Selca i naselja: Novo Selo, Poblja i Sumartin.

Unatoč dobroj prometnoj povezanosti s kopnom, Brač je u gospodarskom smislu, uglavnom, usmjeren na turizam. Tradicionalne gospodarske grane kao što su poljoprivreda (maslinarstvo, vinogradarstvo i agrumi) te ribarstvo, dopunjuju gospodarsku bazu i mogućnosti zadržavanja stanovništva na otoku. Vađenje i obrada građevinskog kamena (arhitektonskog i tehničkog) ima dugu tradiciju i pokazuje značajne razvojne perspektive. Općina Postira, kao jedna od osam jedinica lokalne samouprave, nalazi se u središnjem dijelu otoka, uz sjevernu obalu, s pogledom na Brački kanal. Općina Postira gravitira naselju Supetar kao središnjem naselju otoka Brača i s njim je povezano županijskom cestom ŽC6161, a preko Supetra trajektom sa središtem Splitsko-dalmatinske županije – Splitom (slika 1).

Slika 1: Pogled na trajektnu luku u Supetru

Osnovne crte reljefu otoka daju uzdužni planinski grebeni. Najveća visina Brača je 778 m - Vidova gora - najviša točka na jadranskim otocima. Strme padine otoka na južnoj strani imaju manje luka, dok je sjeverna obala znatno naseljenija i uvalama zaštićenija. Pojedini zaljevi kao naselja Milne, Luke Bobovišća, Splitske, ili Pučišća zadiru dublje u kopno. Nešto manje uvala Postira. Obale su često strme, ali su skoro redovito kamene s mnogo malih šljunkovitih plaža skrivenih u uvalama.

Stijene otoka potječu najvećim dijelom od vapnenaca i dolomita kredne starosti. Obradivo tlo čine uglavnom crvenica i pjeskovito tlo u poljima, dolcima ili na terasiranim pristancima. Osnovnu krajobraznu značajku daje niska sredozemna šikara (makija) iz koje ponegdje izbijaju gole vapnenačke stijene. Ipak, značajni dijelovi Općine pokriveni su visokom šumom primorskog bora, a u južnom dijelu

općinskog teritorija, u dijelu značajnog krajobraza Vidove gore, i šumom crnog bora. U krajobrazu obradivih površina najčešće se susreću vinogradi i maslinici u suhozidanim ogradama. Napuštanjem vinograda mnoge terase zarašćuju makijom koja postaje sve izrazitije vegetacijsko i krajobrazno obilježje otoka.

Klimatske prilike na području Općine Postira određene su njenim položajem na otoku, utjecajem mora, djelovanjem kopnenog zaleđa, te obilježjima reljefa kako Općine Postira tako i susjednih dijelova otoka. S obzirom na granice i smjer pružanja područja općine, znakovita je razlika klimatskih prilika u sjevernom, osojnom, ali obalnom pojasu i unutrašnjem («kontinentalnom») dijelu Općine (bračka visoravan) specifične mikroklimi.

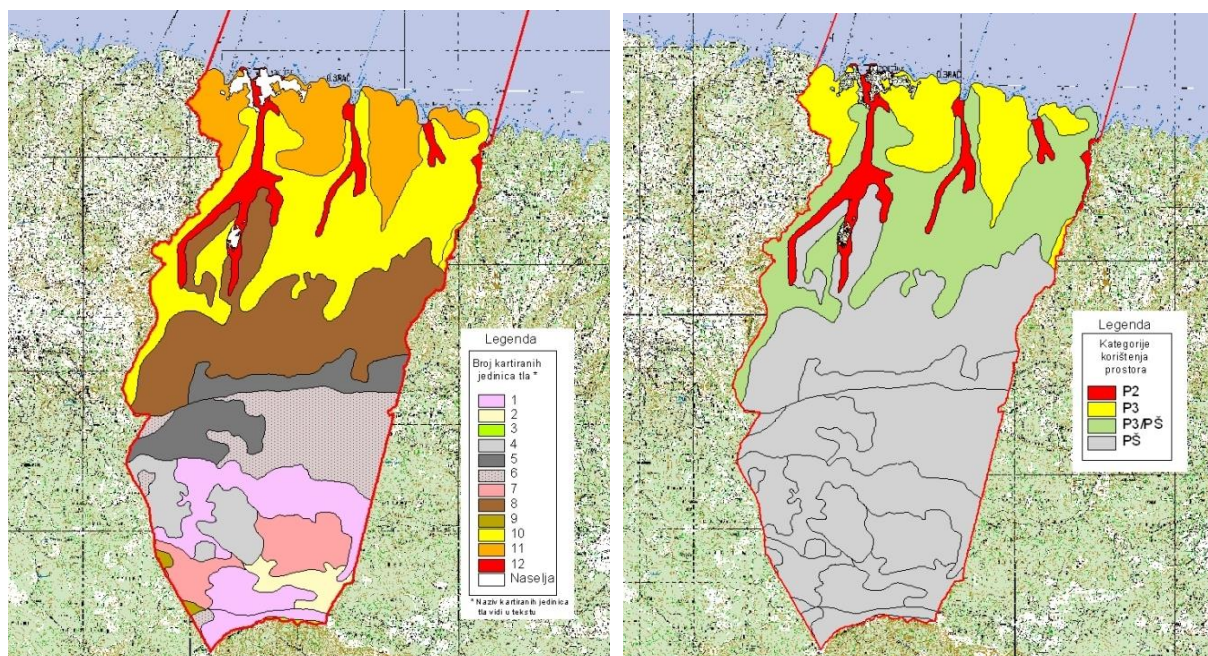
S obzirom na temperaturu zraka lokalna klima Općine ima sve obilježja mediteranske klime koja se ogleda u blagim zimama i vrućim ljetima. Najtopliji mjesec je srpanj a najhladniji je siječanj. Zime su vrlo blage te se temperatura vrlo rijetko spušta ispod 0 C. Međutim, u južnom dijelu općinskog područja, tj. na bračkoj visoravni (u području zaštićenog krajolika Vidove Gore), jeseni i zime povremeno pokazuju gotovo kontinentalna obilježja. Uz temperaturu oborine su jedan od najvažnijih klimatskih činilaca. Nejednoliko su raspoređene tijekom godine. Najobilnije oborine padaju u jesen i zimu zatim u proljeće te najmanje količine u ljeto. Mjesec s najviše oborina je studeni a najmanje ih ima u srpnju kad padne samo 25-30 mm oborina. U toplijoj polovini godine (od IV. do IX. mjeseca) padne samo oko jedne trećine ukupnih godišnjih količina.

Vjetrovi se na prostoru općine Postira znatni zbog njene izloženosti buri. Zbog brojnosti udolina česta je lokalna promjena smjera vjetera. Voda je jedna od osnovnih i još uvijek najvećih problema i potreba otoka. Na rijetkim priobalnim lokalitetima otoka izbijaju izvori, ali zbog male izdašnosti u ljetnim mjesecima i manje ili veće zaslanjenosti (bočate vode) nemaju veće značenje.

Obilježja reljefa Općine je veći broj suhih korita u većim udolinama, koja se aktiviraju kao bujice nakon obilnijih oborina i nazivaju potocima. Najzastupljeniji su u široj okolici Dola. Ovakvi bujični potoci su stoljećima utjecali na formiranje specifičnog eko-sustava kultiviranih dolaca s najstaknutijim – dolcem Dunaj - između Dola i Postira.

Za potrebe izrade temeljnog Prostornog plana Općine Postira izvršeno je bonitetno vrednovanje zemljišta za prostorno planiranje i zaštitu kvalitetnijih zemljišnih resursa u okviru čega su izrađene pedološka i bonitetna karta mjerila 1:25 000. Prema kriterijima za vrijednovanje zemljišta, tla su razvrstana u bonitetne klase i potklase, na temelju vrijednosti boniteta tla, boniteta klime i boniteta reljefa te korektivnih faktora.

U kategoriju ostalih poljoprivrednih i šumskih tala, šuma i šumskih zemljišta (PŠ) svrstana su tla kamenjara, koluvija skeletnog, regosola, kalkomelanosola, rendzine i kalkokambisola. To su pretežno vrlo plitka do plitka tla, na većim nagibima, skeletna te sa znatnom stjenovitošću. Ova tla predstavljaju manje vrijedne zemljišne resurse te je na njima dozvoljeno vršiti prenamjenu zemljišta. U nastavku je kartografski prikaz pedološkog stanja tla kao i boniteta zemljišta Općine Postira (slika 2 i 3).

(izradio: Doc.dr.sc. Stjepan Husnjak, Sveučilište u Zagrebu – Agronomski fakultet – Zavod za pedologiju, 2003.)

Najkvalitetnija tla, odnosno tla koja pripadaju grupi osobito vrijednih obradivih tala P1 kategorije korištenja zemljišta na području Općine Postira nisu utvrđena. U drugu grupu ili grupu vrijednih obradivih tala P2 kategorije korištenja zemljišta svrstana su tla na kojima se nalaze rigosole maslinika, njiva, vinograda i voćnjaka, često terasirane iz kalkokambisola, koluvija i crvenice, često skeletne te na nagibu terena 0-16%. Kako se ovdje radi o najvrijednijem zemljištu, ova tla treba štiti od prenamijene. Treću kategoriju čine tla iz skupine ostalih

obradivih tala - P3. U ovu kategoriju svrstana su tla gdje nalazimo pretežno rigosole maslinika, vinograda i njiva, terasirane, često skeletne, na nagibu terena od 3-30 % te s povećanom stjenovitošću. Ta tla bi također trebalo sačuvati za poljoprivrednu proizvodnju, a njihovu prenamjenu vršiti jedino u slučaju ako na nekom području nema tala nižih bonitetnih vrijednosti.

Temeljne prirodne vrijednosti Općine očituju se u njenom krajobrazu, čijem izgledu najviše pridonose reljef, vegetacija, razvedena obalna linija, predjeli kultiviranog krajobraza i unutrašnji prostori južnog dijela Općine u široj zoni zaštićenog krajobraza Vidove gore.

Od primarnih prirodnih vrijednosti na području općine najzastupljeniji su veće površine mediteranskih šuma unutar kojih se prostiru veće i manje površine kraških pašnjaka. Šume ovog područja pripadaju svezi crnikovih šuma kao i sve šume na otoku Braču. Na najvišim terenima općine koji zahvaćaju i masiv Vidove gore pridolazi autohtona šumska zajednica dalmatinskog crnog bora (*Pinus nigra dalmatica*) koja na ovom prostoru zauzima najveće površine. Na nižim terenima ispod 400 metra zastupljena je zajednica crnog graba i česmine (*Ostrya quercetum ilicis*) koja se ovdje javlja u degradacijskom stadiju šikare uslijed dugogodišnjeg pašarenja i sječe drva za ogrjev. Danas je manje zastupljena sječa zbog ogrjeva a više je prisutno pašarenje.

U ovoj zoni javlja se na nešto nižim položajima sve do obale mora degradacijski stadij crnikovih šuma - makija koja na ovom prostoru zauzima veće površine u odnosu na ostali dio otoka Brača. U ovim šumama i makiji prisutno je i naseljavanje alepskog bora. Šume su pretežno u privatnom vlasništvu. Krajobrazna različitost općine Postira očituje se u

- rasporedu poljodjelskih površina na terasama i karakterističnim kraškim dolinama – dolcima - koji se spuštaju od unutrašnjosti sve do uvala Postira, Lovrečina, Trstena, a unutar kojih se javljaju povremeni bujični tokovi
- relativno razvedenom krajobrazu sjeverne obale i
- šumovitim predjelima s gorskim masivom Vidove Gore u južnom dijelu Općine.

U kultiviranom krajobrazu na osunčanim padinama nalaze se površine maslinika i vinograda, a u plodnim kraškim dolinama (dolcima) voćnjaci (mandarine, limun...) i vinogradi, a uz okućnice bademi, žižulja, trešnja maraska, smokva manje rogač i dr. Od ratarskih kultura pretežno se uzgaja povrće za vlastitu potrošnju. i za prodaju. Poljoprivredne površine bitan su sadržaj u fizionomiji kraškog krajobraza i utječu na njegovu prepoznatljivost s duboko usječenim kraškim dolinama, terasama ograđenim suhozidovima i gomilama, kao posebno istaknutim elementima bračkog krajobraza. Danas je tek dio poljoprivrednih površina Općine obrađen. Neobrađene površine zarašćuju elementi makije i gariga.

Obalni rub Općine Postira je razveden - bogat brojnim većim i manjim uvalama koje predstavljaju završetak udolina u reljefu. U spomenutim udolinama došlo je do taloženja materijala s uzvisina koje su zbog svoje vapnenačke prirode bili izložene eroziji. Tla na području Općine Postira uglavnom su crvenice s tim da ih je dosta prevedeno u antropogena tla. Zbog obilježja reljefa, kao i sastava samih tala, bio je potrebit dugotrajan rad kako bi se osigurale dostatne obradive površine za život na prostoru Općine. Razina nekadašnje obradenosti površine Općine vidljiva je danas po gustoj mreži poljskih putova te brojnim gomilama i terasama po obroncima. Budući se uglavnom radi o plitkim tlima (osim u nižim dijelovima udolina) to su ona vrlo podložna erozijskim utjecajima (kiša i vjetar) a posebice na prostorima s oštećenom vegetacijom (slučajevi nakon požara).

Na području Općine Postira nalaze se slijedeća područja ekološke mreže:

- A. HR2000006 Bazgovača jama;
- B. HR2000937 Vidova Gora;
- C. HR2001199 Jama na Dućacu;
- D. HR3000134 Uvala Lovrečina

Južni dio Općine Postira ujedno je vrijednovan kao značajni krajobraz - Vidova gora. Unutar ovog područja predlaže se važećim PPUO Postira utvrđivanja spomenika prirode Duboki dolac, te Vela špilja nešto sjevernije (između naselja Postira i Dol). Osim navedenog, važećim Prostornim planom utvrđena su slijedeća područja s prirodnim krajobrazom (PK) i to:

1. Šumoviti predjel Donje Bande Prvje i Ratca;
2. Dijelovi obalnog poteza – uvala Trstena – uvala Lozna;
3. Dijelovi obalnog poteza Dućac – uvala Konopikova;
4. Rt Bok

Na području Općine Postira vrlo su značajne površine kultiviranog krajobraza, kao što su:

1. Veliki dolac Dunaj;
2. Dolci od uvala Lovrečina: Benodija, Lovrečine, krušev dolac;
3. Dolac od uvala Trsteno ka Kolaču i Velom brigu te Lozoviku;
4. Dijelovi obalnog poteza od uvale Konopikova do uvale Trstena.

Prema PPSDŽ i PPUO Postira na području Općine Postira nalazi se veći broj zaštićenih kulturnih dobara i ona su prikazana u narednoj tablici:

Naziv kulturnog dobra	vrsta	naselje	oznaka
Rodna kuća Vladimira Nazora	pojedinačno	Postira	RST-0250-1965.
Crkva sv. Ivana Krstitelja i ranokršćanska crkva	pojedinačno	Postira	Z-5124
Arheološko nalazište Mirje	pojedinačno	Postira	Z-5168
Ostaci crkve u uvali Lovrečina	pojedinačno	Postira	Z-5173
Ostaci vile rustike i srednjovjekovne crkve	pojedinačno	Postira	Z-5224
Crkva sv. Ante	pojedinačno	Postira	Z-5346
Ruralna cjelina naselja Dol	kulturno-povijesna cjelina	Dol	Z-2592
Sekundarno naselje Gažul (Bežmeka ston)	kulturno-povijesna cjelina	Dol	Z-7144
Crkva sv. Vida	pojedinačno	Dol	Z-2602
Crkva sv. Barbare	pojedinačno	Dol	Z-4775
Crkva sv. Mihovila	pojedinačno	Dol	Z-4776
Kaštel Gospodnetić	pojedinačno	Dol	Z-4777
Crkva Očišćenja Blažene Djevice Marije	pojedinačno	Dol	Z-4997
Crkva sv. Petra	pojedinačno	Dol	Z-6499
Čelinjaci (košnice)	pojedinačno	Dol	Z-7159

Područjem Općine Postira prolazi jedna državna cesta (DC113), tri županijske ceste (ŽC6161, ŽC6164 i ŽC6190) te jedna lokalna cesta (LC67126). Za potrebe izrade II. ID PPUO Postira izrađena je Prometna studija za područje Općine Postira kojom su utvrđene i označene sve nerazvrstane ceste na području Općine te tako uvrštene u kartu 2.A. *Plan prometa* važećeg PPUO Postira.

Od pomorskih građevina, na obalnom dijelu naselja Postira nalazi se morska luka otvorena za javni promet – lokalnog značaja (s iskrcajnim mjestom za prihvat ribe – županijskog značaja).

U naselju Postira nalazi se jedinica poštanske mreže te mjesna i područna telefonska centrala. Na području Općine djelomično se nalaze površine (polumjera 1500 m) unutar kojih je moguće smjestiti samostojeći antenski stup. U smjeru sjever-jug, preko područja Općine postavljen je magistralni telefonski vod (u pravcu prema općini Bol), dok južnim dijelom prolazi još jedan magistralni telefonski vod, ali u smjeru istok-zapad (Pučišća – Nerežišća). Nadalje, u naselju Postira nalazi se radiorelejna postaja, na samoj južnoj granici prema Općini Nerežišća nalazi se jedna bazna radijska, GSM i NMT postaja.

Na području naselja Postira nalazi se jedna 110/X kV trafostanica i jedna 35/10 kV trafostanica. Trenutno se na području Općine Postira nalazi dvanaest 10/0,4 kV trafostanica. U središnjem i istočnom dijelu GPN Postira nalazi se po jedna kabelska stanica (prijelaz kabela u dalekovod). Središnjim dijelom Općine, u smjeru istok-zapad prolazi 35 kV dalekovod, a u sjevernom dijelu naselja Postira prolaze dva podmorska 1120 kV kabla, koji nakon kabelskih stanica prelaze u dalekovod iste voltaže u smjeru Grada Supetra.

Na području Općine nalaze se tri vodospreme (Brač, Postira i Ratac) te dvije crpne stanice (Trsteno i Škrip). Na crpnu stanicu Trstena spojena su četiri podmorska cjevovoda koja dovode vodu s kopna. Od crpne stanice Trstena cjevovodom se pitka voda dovodi do vodospreme Brač (volumena 4000 m³). Iz te vodospreme račvaju se tri cjevovoda (prema istoku i Pučišću, prema zapadu i Supetru te prema jugu i Bolu, odnosno prema sjeveru i vodospremi Postira volumena 1000 m³). Sjevernim dijelom Općine, kroz naselje Postira, prolazi magistralni vodoopskrbni cjevovod u smjeru istok-zapad. Na njega je povezan drugi magistralni cjevovod prema jugu (Općina Bol).

Od građevina za odvodnju otpadnih voda, na području naselja Postira nalaze se dvije crpne stanice preko kojih se otpadne vode odvođe do dva ispusta (duljine 1200 m) u podmorju sjeverno od naselja Postira.

1.1.2. PROSTORNO-RAZVOJNE I RESURSNE ZNAČAJKE

Potencijal svakog prostora, pa tako i prostora općina Postira, za ukupni gospodarski, društveni i kulturni razvoj zavisi od niza čimbenika. To su ponajviše:

- prostor i okoliš sa svojim resursima i elementima, koji se u prostoru pojavljuju i koji predstavljaju prirodni temelj svakog života i razvitka - uglavnom su ograničeni i neponovljivi;
- stanovništvo, broj, struktura, raspodjela, osobine, način života i njegove potrebe;
- mreža naselja, sustav zajedničkog života stanovništva, manjih središta u mreži seoskih naselja;
- povezanost pojedinih područja Općine međusobno i s ostalim dijelovima prostorne cjeline - otoka Brača - te sa širim županijskim i državnim prostorom, cestovnim, pomorskim, zračnim sustavima;
- sustav društvenih službi (obrazovanje, kultura, zdravstvo, socijalna skrb itd.).

Na području Općine nema poznatih značajnijih mineralnih sirovina (osim, možebitno, građevinskog kamena) niti izvora pitke vode. Osim sunca i vjetra kao obnovljivih izvora energije, na području Općine nema drugih izvora energije. Zato se posebnim prostorno-razvojnim vrijednostima i resursima na području Općine Postira trebaju smatrati:

- razvedena i/ili očuvana morska obala i more – obalni (sjeverni) dio Općine;
- zaštićena i/ili osobito vrijedna područja prirode / krajobrazi – Vidova gora, dolac Dunaj itd.;
- spomenici graditeljske baštine – jezgra naselja Postira, naselje Dol itd.

Jedno od osnovnih polazišta suvremenog pristupa prostornom planiranju je ravnopravno vrednovanje ciljeva zaštite prostora i okoliša s ciljevima razvitka već u prvoj fazi planskog procesa. Temeljni cilj takvog planiranja prostora postizanje je održivog - trajnog i postojećeg - razvoja, koji će racionalno koristiti prostor i navedene općinske vrijednosti tako da ne dođe do njihovog nepovratnog uništenja radi postizanja kratkoročne dobiti.

1.1.3. PLANSKI POKAZATELJI I OBVEZE IZ DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA ŠIREG PODRUČJA I OCJENA POSTOJEĆIH PLANOVA ZA OPĆINU POSTIRA

Slijedom Strategije i Programa prostornog uređenja RH, u svrhu zaštite zaštićenog obalnog područja, te njegova svrhovitoga, održivog i gospodarski učinkovitog korištenja, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju, u srpnju 2004. određeno je zaštićeno obalno područje (ZOP) koje obuhvaća sve otoke, pojas kopna u širini od 1000 m od obalne crte i pojas mora u širini od 300 m od obalne crte. Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13) to područje je proglašeno „*prostorom ograničenja*“, a pojmom zaštićeno obalno područje označeni su prostori svih jedinica lokalne samouprave koje imaju izlaz na obalu. Zaštićeno obalno područje od posebnog je interesa za Republiku Hrvatsku. Svi prostorni planovi unutar zaštićenoga obalnog područja i planovi čiji se dijelovi nalaze unutar tog područja, donose se po pribavljenoj suglasnosti nadležnog Ministarstva.

Osnovne smjernice prostornog i gospodarskog razvoja otoka Brača, pa time i Općine Postira, vidljive su u odredbama za provođenje i kartografskim prikazima Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije (Službeni glasnik SDŽ br. 1/03, 8/04, 5/05, 5/06, 13/07, 9/13, 147/15, 154/21 i 170/21).

Za područje današnje Općine Postira prvi prostorni plan uređenja Općine izrađen je od strane Zavoda za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu 2008. g. (Sl. glasnik Općine Postira br. 4/08). I. Izmjene i dopune PPUO izrađene su 2016. g. (Sl. glasnik Općine Postira br. 2/16), a II. Izmjene i dopune 2018. godine (Sl. Glasnik Općine Postira br. 5/18). Temeljem odredbi za provođenje Prostornog plana uređenja do sada su izrađeni svi prostorni planovi niže razine – urbanistički planovi uređenja. Na temelju PPUO Postira do sada su izrađeni i doneseni slijedeći Urbanistički planovi uređenja:

1. Urbanistički plan uređenja „Postira – Centar“ (Službeni glasnik Općine Postira br. 4/11, 3/19);
2. Urbanistički plan uređenja „Dol“ (Službeni glasnik Općine Postira br. 5/11) s pratećom Konzervatorskom studijom iz 2011. godine;
3. Urbanistički plan uređenja „Ratac“ (Službeni glasnik Općine Postira br. 1/10, 6/14, 4/19, 4a/19);
4. Urbanistički plan uređenja „Postira – Istok, Crna i Bila Ploča – Mala Lozna“ (Službeni glasnik Općine Postira br. 6/17, 6/19);
5. Urbanistički plan uređenja „Postira – zapad: Prvja – Punta - Vrilo“ (Službeni glasnik Općine Postira br. 1/17, 6/19, 6/19-pročišćeni tekst);
6. Urbanistički plan uređenja „TZ Lovrečina“ (Službeni glasnik Općine Postira br. 8/16).

Osim prije navedenih prostornih planova (PPUO, UPU) Općina Postira ima izrađen i Strateški razvojni program za razdoblje od 2020-2027. U tom dokumentu navedeno je pet glavnih Strateških ciljeva razvoja Općine Postira:

1. Pametna Općina Postira promicanjem modernog i pametnog gospodarskog okruženja;
2. Zelenija Općina Postira promicanjem ekoloških vrijednih ulaganja te prilagodba klimatskim izazovima;
3. Povezivanje Općine Postira kroz razvoj i jačanje prometnih i digitalnih mreža;
4. Socijalnija Općina Postira kroz promicanje kvalitetnog zapošljavanja, obrazovanja i socijalne uključenosti;
5. Općina bliža čovjeka kroz promicanje održivog i integriranog razvoja i novih sadržaja.

1.1.4. OCJENA STANJA MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA RAZVOJA U ODNOSU NA DEMOGRAFSKE I GOSPODARSKE PODATKE TE PROSTORNE POKAZATELJE

Promatrajući broj stanovnika područja današnje Općine (s dva naselja: Postira i Dol) može se uočiti vrlo promjenjiv tok broja stanovnika prema pojedinim popisnim godinama.

	1857	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1931	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2021
POSTIRA	1605	1780	1978	2158	2244	2117	1710	1677	1587	1613	1758	1632	1465	1495	1553	1559	1538

Prema dostupnim podacima iz Popisa stanovništva uočljiva je stalna promjena u broju stanovnika po naseljima i Općini kao prostornoj cjelini u posljednjih sedamdeset godina. Podaci su vidljivi u narednoj tablici:

	Popisne godine									
	1931	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2021
Naselje Postira	1220	1152	1170	1330	1302	1238	1287	1375	1429	1431
Naselje Dol	457	435	443	428	330	227	208	178	130	107
Općina Postira	1677	1587	1613	1758	1632	1465	1495	1553	1559	1538

Iz prethodnih podataka vidljiv je stalni pad broja stanovnika u naselju Dol dok je u naselju Postira primjetan mali, ali stalni porast broja stanovnika. Ovi podaci trebali bi biti temelj za buduće planiranje građevnih područja naselja, kao i izdvojenih dijelova građevnih područja izvan naselja gospodarske namjene. Pri određivanju veličine građevnog područja naselja bilo bi dobro posebnu pozornost usmjeriti na činjenicu postojanja velikog broja zgrada koje su u vlasništvu osoba koje ne borave u Postirama ili Dolu.

More i morska obala prožimaju krajolik i život ljudi otoka i Općine. Prisutnost još uvijek čistog mora temelj je i svih projekcija budućeg značajnijeg gospodarskog razvoja Općine koji će se temeljiti na razvoju turističke ponude. Osim turističke gospodarske grane, Općina Postira poznata je po tvornici „Sardina“ koja je bila premještena iz obalnog područja, više u kopno, te se time oslobodilo vrlo vrijedno obalno područje za izgradnju ugostiteljsko-smještajnih sadržaja – hotel „View“. Osim ovog hotela, u građevnom području naselja Postira nalazi se hotel „Pastura“, hotel „Lipa“ i hotel „Vrilo“ (slika 4). Ukupni broj soba u ovim hotelima je 326 (dvokrevetnih) soba različitih kategorija. U turističku (smještajnu) ponudu Općine Postira treba svakako pribrojiti i veći broj apartmana i soba u privatnom smještaju.

Slika 4: Položaj hotela unutar naselja Postira te tvornice Sardina izvan GPN Postira

Veliki dolac Dunaj, između naselja Postira i Dol, omogućuje i značajniji razvoj poljoprivrede. Obronci na području Općine Postira zasađeni su brojnim stablima maslina, pa je prerada maslina i proizvodnja maslinovog ulja jedna od vrlo važnih gospodarskih grana. Značajno je zastupljeno i ovčarstvo.

Kako je već malo prije rečeno, gospodarstvo Općine tradicionalno je vezano uz more, tj. ribarstvo i preradu ribe, čiji se značaj ne bi trebao smanjiti ni u budućnosti. Nadalje, sve predodžbe o turizmu na ovom prostoru (bilo na obali ili u unutrašnjosti) također su najvećim dijelom utemeljene na vrijednostima mora. Zajedno s relativno dobro očuvanim povijesnim strukturama naselja Postira i Dol te unutrašnjošću prostora Općine (zaštićeni krajolik Vidove Gore) sa pastirskim stanom Podgažul, cjelokupni općinski prostor sadržava bogatu i privlačnu osnovu za budući razvoj turizma. No, osim navedenog, u slučaju Općine Postira posebno su vrijedne površine očuvanog i *vitalnog* kultiviranog krajobraza kao temelja za nastavak razvoja poljodjelstva i stočarstva.

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA

Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije na području Općine Postira naglašene su slijedeće građevine od važnosti za županiju: županijske ceste (ŽC 6161, ŽC6164 i ŽC6190), morska luka otvorena za javni promet s iskrcajnim mjestom za prihvat ribe u Postirama. Od energetskih građevina tu svakako treba navesti postojeća dva 110 kV dalekovoda s pratećim podmorskim 110 kV kablovima (uključujući punu širinu „infrastrukturnih koridora“) i kabelskim stanicama te 110/35 kV trafostanica.

Prostornim planom SDŽ ne planira se izgradnja plinoopskrbne mreže niti na jednom od otoka županije, pa tako niti na Braču. Iako u čl. 166, 167 i 168 Odluke o donošenju III. ID PPSDŽ (Službeni glasnik SDŽ br. 170/21 – pročišćeni tekst) govori se o izgradnji magistralnog plinovoda i planiranoj plinifikaciji na području svih gradova SDŽ, a koju skupinu ulazi i Grad Supetar na otoku Braču. Kao jedan od vrlo važnih ciljeva prostornog planiranja treba svakako naglasiti i građevine za sustav navodnjavanja (Dol – Postira).

Sve ove postojeće i navedene građevine trebaju se održavati i obnavljati u skladu s potrebama.

2.1.1. RAZVOJ NASELJA POSEBNIH FUNKCIJA I INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Općina Postira ima samo dva naselja i to središnje općinsko naselje Postira i naselje Dol. Prostornim planom uređenja Općine Postira treba se omogućiti razvoj središnjih upravnih, društvenih i obrazovnih sadržaja koji su potrebni za razvoj jedinice lokalne samouprave (Općina Postira). U prostoru Županije naselje Postira može se promatrati kao **malo lokalno središte** (općinska središta i druga inicijalna razvojna središta). Cilj ovog Plana treba biti osiguranje prostornih preduvjeta za ostvarivanje smjernica razvoja postavljenih u važećem PPUO Postira, a koje se mogu očitovati kroz:

- osiguranje građevnih područja naselja na način da se što više iskorištavaju već izgrađeni, a urbano zapušteni dijelovi GPN-a;
- osiguranje prostora za gospodarski razvitak Općine, kako u smislu proizvodnih i servisnih djelatnosti tako i u smislu umjerenih turističkih razvojnih programa kroz osiguranje točno utvrđenih površina i područja za izgradnju te vrste građevina;
- očuvanje, čuvanje i zaštitu postojećih prirodnih i kulturnih obilježja općine.

Cilj razvoja infrastrukturnih sustava, obzirom na razmjerno zadovoljavajuću opskrbu pitkom vodom, električnom energijom i telekomunikacijskim vezama, je prvenstveno cjelokupno rješenje odvodnje otpadnih voda iz naselja, izdvojenih dijelova naselja i izdvojenih građevnih područja izvan naselja gospodarske namjene – ugostiteljsko-turističke i gospodarsku-poslovne.

2.1.2. RACIONALNO KORIŠTENJE PRIRODNIH IZVORA (DOBARA)

Odrednice ponašanja i korištenja prirodnih dobara, kako u Županiji tako i Općini Postira trebaju biti:

1. racionalnost odnosi se prvenstveno na razumno korištenje površina potrebnih za izgradnju, očuvanje fizičke i funkcionalne cjelovitosti naselja i neposrednog okoliša te vrsnoće poljoprivrednog i šumskog zemljišta;
2. zaštita prostora očituje se kroz zaštitu njegovih vrijednosti, vrijednih prirodnih i stvorenih izvora (dobara) te kroz očuvanje biološke raznolikosti. Pretjerana izgrađenost područja pojedinih naselja i nepoštivanje neposrednog okoliša kao i cijelog prostora Općine zasigurno narušava zatečene tekovine prostora Općine. Svijest o potrebi zaštite okoliša svakim danom sve više jača i postaje čimbenik kojega se ne može zaobići;
3. vrjednovanje naslijeđa - bogatstvo naslijeđa, kako kulturno-povijesnog tako i prirodnog, spoznaje o zaštiti kulturne i prirodne baštine traže da s osobitom pozornosti pristupimo vrjednovanju i ponovnom vrjednovanju svih obilježja u prostoru, a koja su od važnosti za održanje prepoznatljive slike tog prostora.

Usprkos neplanskim zahvatima i obezvrjeđivanju prostoru koja su se desetljećima događala, a nastavljaju se i danas, kako u Županiji tako i u Općini Postira, stupanj ugroženosti okoliša je umanjen zahvaljujući upravo stalnom radu na izradi izmjena i dopuna prostorno planske dokumentacije u skladu s suvremenim kretanjima na zaštiti okoliša i zakonodavnim aktima. Svrha izrade Prostornog plana uređenja Općine Postira (ili izmjena i dopuna) je osiguranje stalnog usmjerenog i kontroliranog razvoja prostora Općine, odnosno sprječavanje nepovratnog uništenja prostora.

Područje Općine, prostor je razmjerno vrijednih, ali još neiskorištenih mogućnosti, koje treba postepeno razvijati pazeći na zakonske i stručne uvjete zaštite okoliša i prirodnih izvora (dobara). U skladu s postojećim društveno-političkim i gospodarskim prilikama, koje nameću razumno, svrsishodno i odmjereno korištenje prostora te u skladu sa suvremenim europskim i svjetskim spoznajama o nužnosti zaštite okoliša i prostora u kojemu živimo, prilikom izrade III. Izmjena i dopuna prostornog plana uređenja Općine postavljeni su sljedeći ciljevi: razumnost u korištenju prostora te poštivanje vrijednosti kulturno-povijesnog i prirodnog naslijeđa Općine.

2.1.3. OČUVANJE EKOLOŠKE STABILNOSTI I VRIJEDNIH DIJELOVA OKOLIŠA

Na području Općine Postira nalaze se dijelovi ekološke mreže. To su:

- A. HR2000006 Bazgovača jama;

- B. HR2000937 Vidova Gora;
- C. HR2001199 Jama na Dućacu;
- D. HR3000134 Uvala Lovrečina

Južni dio Općine Postira ujedno je vrijednovan kao značajni krajobraz - Vidova gora. Unutar ovog područja predlaže se važećim PPUO Postira utvrđivanja spomenika prirode Duboki dolac, te Vela špilja nešto sjevernije (između naselja Postira i Dol). Osim navedenog, važećim Prostornim planom utvrđena su slijedeća područja s prirodnim krajobrazom (PK) i to:

1. Šumoviti predjel Donje Bande Prvje i Ratca;
2. Dijelovi obalnog poteza – uvala Trstena – uvala Lozna;
3. Dijelovi obalnog poteza Dućac – uvala Konopikova;
4. Rt Bok

Na području Općine Postira vrlo su značajne površine kultiviranog krajobraza, kao što su:

1. Veliki dolac Dunaj;
2. Dolci od uvala Lovrečina: Benodija, Lovrečine, krušev dolac;
3. Dolac od uvala Trsteno ka Kolaču i Velom brigu te Lozoviku;
4. Dijelovi obalnog poteza od uvale Konopikova do uvale Trstena.

Temeljni cilj izrade i provođenja ovog Prostornog plana uređenja treba biti stalno i trajno očuvanje i čuvanje zatečenih vrijednosti uz provođenje važeće zakonodavne zaštite.

2.2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA OPĆINSKOG ZNAČAJA

Ovim prostornim planom kao temeljem za buduću prostorni i urbanistički razvoj nameće se načelo uređenja prostora kroz međusobno čuvanje i očuvanje *povijesnih i prirodnih dobara* Općine kako bi se zaštitile preostale izvorne vrijednosti i vrsnoća područja (okoliša) Općine Postira. Posebice se to odnosi na vrsnoću postojećih kultiviranih krajobraza i poljoprivrede. Očuvanjem ovih vrijednosti zasigurno bi se osiguralo pretpostavke za buduću gospodarski razvoj kroz otvaranje radnih mjesta i poboljšanje uvjeta života u naseljima.

2.2.1. DEMOGRAFSKI I GOSPODARSKI RAZVOJ

Današnji demografski razvoj Općine možemo pojednostavljeno opisati kao slabo oživljavanje (ili održavanje) stalnim ili povremenim doseljavanjem povremenih i/ili stalnih stanovnika. No, buduću demografski razvoj teško je predvidjeti, jer on ovisi o brojnim čimbenicima, čije se kretanje u budućnosti i samo po sebi teško može prognozirati. U svakom slučaju, stalni gospodarski razvoj i nova radna mjesta (uz stvaranje uvjeta za život i stalni boravak odgovarajuće radne snage), postaju važni čimbenici trebali bi u budućnosti utjecati na poboljšanje demografskog razvoja. Osim što je potrebno zadržati i pojačati lagani rast broja stanovnika, potrebno je potaknuti poboljšanje sastava stanovnika, osobito u smislu poboljšanja starosne strukture i stručne spreme.

Polazeći od analize postojeće gospodarske strukture Općine te od mogućnosti i ograničenja gospodarskog razvoja u nastavku se navode temeljni ciljevi gospodarskog razvoja:

- ubravanje rasta gospodarskih djelatnosti: turističke, poljodjelske (maslinarstvo i vinogradarstvo) i usluge;
- poticanje gospodarske djelatnosti koja bi povećala protok ljudi i robe i usluga;
- postizanje i održavanje srazmjerno visokih i stabilnih stopa rasta prihoda i zaposlenosti postojećih djelatnih stanovnika, što nedvojbeno dovodi do poboljšanog zapošljavanja raspoložive radne snage;
- rast ulaganja uz očuvanje ekološki vrijednog područja, a u skladu s donesenim razvojnim planovima i programima;
- stvarati preduvjete za otvaranje novih radnih mjesta, a naročito u malom i srednjem poduzetništvu te obiteljskim gospodarstvima.

Sukladno navedenom, a u zavisnosti o raspoloživom broju djelatnih osoba, osnovne djelatnosti u planiranom gospodarskom razvitku trebaju se usmjeriti na slijedeće djelatnosti:

1. turizam kao osnovni čimbenik gospodarstva i stupu budućeg ukupnog razvoja ovoga prostora;
2. poljoprivredu kao dopunska djelatnost turizmu, osobito u smislu podrške korištenja tradicijskih biljnih vrsta i ostalim kulturama, okrupnjavanjem posjeda gdje je to moguće i oslanjanjem na proizvodnju zdrave hrane;
3. preradu ribe i ribarstvo;
4. proizvodnju i preradu oslonjene na razvoj malih i srednjih gospodarskih subjekata smanjujući sve vrste zagađivanja te
5. uslužne djelatnosti i obrtništvo utemeljeno na stvaranju obiteljskih gospodarstava i obrta.

U skladu s navedenom analizom i ciljevima, potrebno je osigurati prostorno-planske postavke, koje će u planerskom smislu osigurati mogućnost ostvarenja navedenih gospodarskih ciljeva. To će se osigurati prvenstveno kroz čvrsto određenje prostora za gospodarski i turistički razvoj.

2.2.2. ODABIR PROSTORNO RAZVOJNE STRUKTURE

U prostoru Općine važno je spriječiti daljnju izgradnju jednoličnog kontinuirano izgrađenog priobalnog prostora, riješiti razmještaj područja ugostiteljsko-turističke i ostale gospodarske namjene, očuvati strukturu krajobrazza Općine. Sve to treba ostvariti kroz odabir odgovarajuće prostorno razvojne strukture Općine. Navedeni cilj se treba ostvariti kroz:

- svrhovito i strogo i ograničavajuće određivanje građevnih područja naselja Postira, što će u mnogome zavisiti o već izgrađenim prostorima;
- oblikovanje vidljive strukture izgrađenog - neizgrađenog (prirodnog) prostora unutar izgrađenih dijelova građevnih područja naselja;
- čuvanje tradicijskih jezgara naselja Postira i Dol odgovarajućim urbanističkim planovima uređenja (UPU);
- izgradnju i uređenje površina turističke i ostalih gospodarskih djelatnosti kao u prostoru uklopljenih, vizualno skladnih površina;
- čuvanje elemenata prirodne baštine i zaštitu preostalih elemenata kulturno-prostornih tradicijskih struktura čime bi se osigurala prepoznatljivost i svojstvenost prostora Općine.

2.2.3. RAZVOJ NASELJA, DRUŠTVENE, PROMETNE I KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Nastanjeni prostori Općine prema svojim karakteristikama svrstavaju se u prijelazna područja. Opće obilježje daljnjeg razvoja naselja prijelaznih područja (gradsko-seoskih, urbano-ruralnih) treba biti rekonstrukcija i daljnja izgradnja infrastrukture. Infrastrukturni sustavi smatraju se glavnim čimbenikom usmjerenja razvoja i preduvjetom samog razvoja. Cilj je uspostaviti mrežu infrastrukturnih sustava Općine te osigurati potrebne kapacitete uz:

- sigurno i kvalitetno prometno povezivanje prostora unutar Općine, ali i šire;
- osiguranje sustava potpune opskrbe vodom, a pri čemu treba osigurati sustav zaštite mora izvedbom sustava odvodnje otpadnih voda s pročištačima;
- osiguranje dovoljno količina energije;
- bolje korištenje postojećih društvenih sadržaja uz dopunu postojećih novim.

2.2.4. ZAŠTITA KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I POSEBNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

Temeljni cilj i način očuvanja vrsnoće prostora Općine postići će se uz uvažavanje njegovih prostorno-ekoloških i društveno-kulturnih obilježja, uključivanje prirodne i kulturno-povijesne baštine u turističku ponudu, unapređenje i obogaćivanje gospodarske ponude u cilju produžetka turističke sezone, pomaganje razvoja poljodjelski usmjerenih prostora unutrašnjosti Općine, obilježja su na kojima trebaju počivati rješenja uređenja prostora unutar ovog prostornog plana uređenja Općine i poslužiti kao doprinosi ciljevima Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije.

U tom duhu, pri izradi temeljnog Prostornog plana uređenja Općine Postira izrađene su odgovarajuće Studije kulturne i prirodne baštine koje se i danas koriste uz stalno ponovno vrjednovanje tada utvrđenih kulturnih i prirodnih vrijednosti Općine Postira.

2.3. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA NA PODRUČJU OPĆINE

2.3.1. RACIONALNO KORIŠTENJE I ZAŠTITA PROSTORA

Na temelju do sada izrađenih i usvojenih prostornih planova različitih razina (PPUO i UPU) Općina Postira je vrlo uspješno iskoristila već izgrađeno građevno područje unutar naselja Postira koje se koristilo kao gospodarski sadržaj – tvornica Sardina. Omogućavanjem preseljenja pogona prerade ribe na prostor izvan građevnog područja naselja, stvorili su se uvjeti da se to građevno područje iskoristi sada za drugu namjenu. Prostornim planom uređenja Općine Postira i Urbanističkim planom uređenja „Postira – zapad: Prva – Punta – Vrilo“ prostor nekadašnje tvornice Sardina prenamijenjen je u područje za izgradnju ugostiteljsko-turističkog sadržaja (hotela sa svim pratećim sadržajima). Izgradnjom hotela „View“ priveden je konačnoj namjeni jedan prostor naselja koji je stvarao vrlo neuglednu sliku samog naselja i neposrednog okoliša.

Ovakvi primjeri, ne samo za izgradnju hotelskog smještaja, trebali bi se koristiti i prilikom izgradnje neprimjerenih i zapuštenih ostalih dijelova građevnog područja naselja Postira.

2.3.2. UTVRĐIVANJE GRAĐEVNIH PODRUČJA NASELJA U ODNOSU NA POSTOJEĆI I PLANIRANI BROJ STANOVNIKA, GUSTOĆU STANOVANJA, IZGRAĐENOST, ISKORIŠTENOST I GUSTOĆU IZGRAĐENOSTI, OBILJEŽJA NASELJA, VRIJEDNOSTI I POSEBNOSTI KRAJOBRAZA, PRIRODNIH I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

Prema važećem prostornom planu uređenja Općine Postira površina građevnog područja naselja Postira i Dol se pokazala kao dostatna za ispunjavanje potreba današnjih stanovnika. Jedan od problema kod planiranja potrebne infrastrukture za pojedine dijelove građevnog područja može biti nedostatak podatka o privremenim stanovnicima koji samo povremeno borave na području Općine (većinom ljeti), ali ipak predstavljaju određeno opterećenje za postojeću komunalnu infrastrukturu.

Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije nije točno utvrđena najmanja gustoća stanovanja, a pogotovo broj povremenih stanovnika. To bi svakako trebalo ugraditi u odredbe, a ne samo odredbe iz Zakona o prostornom uređenju (građevno područje naselja može se povećati samo ako je najmanje 80% postojećeg GPN-a izgrađeno“.

Prema važećem Prostornom planu uređenja Općine Postira površina građevnih područja naselja (isključivo za izgradnju građevina mješovite namjene), broj stanovnika i trenutna gustoća vidljivi su u narednoj tablici:

		površina	Broj stanovnika	Gustoća stanovanja
1.	Građevno područje naselja Postira	58,94 ha	1431	24,28 st/ha
2.	Građevno područje naselja Dol	10,27 ha	107	10,42 st/ha
3.	Ukupna površina GPN	69,21 ha	1538	22,22 st/ha

Prema podacima iz prethodne tablice vrlo je jasno razvidno da Općina Postira, obzirom na postignutu gustoću stanovanja nema potreba za povećanjem površine građevnog područja naselja. Manje povećanje gustoće stanovanja osjetilo bi se ako bi se broju stalnih stanovnika dodao broj povremenih stanovnika (vlasnika nekretnina koji stanuju u drugim dijelovima Hrvatske ili drugih država).

2.3.3. UNAPRJEĐENJE UREĐENJA NASELJA I KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Kako je položaj infrastrukturnih vodova na području Općine Postira (a koji je prikazan u III. ID PPUO Postira) načelno označen, to će se točan položaj postojećih, kao i možebitnih planiranih vodova utvrditi kroz izradu određene razine projektne dokumentacije. Za postavu novih vodova treba svakako koristiti isključivo javne površine. Izvan GPN treba izbjegavati polaganje infrastrukturnih vodova preko šumskog ili vrijednog poljoprivrednog zemljišta koliko god je to moguće.

U cilju provođenja ovoga Plana, unapređenja uređenja naselja (posebice mreže javnih površina i sadržaja naselja) i komunalne infrastrukture, potrebno je donijeti prostorne planove užih područja, kroz smišljenu etapnu realizaciju ovoga Plana. Tim detaljnijim planovima treba omogućiti, što je više moguće, korištenje energije iz obnovljivih izvora.

Bez obzira na činjenicu da se u nekom dijelu GPN-a izgradio i uredio sustav javne vodoopskrbe, postojeće spremnike za prikupljanje kišnice treba zadržati i pravilno održavati. Osim održavanja postojećih spremnika, odredbama Plana treba omogućiti izgradnju novih spremnika (kako privatnih tako i javnih) u koje bi se skupljala kišnica i kasnije koristila za zalijevanje javnih i privatnih krajobrazno uređenih površina.

Radi osiguranja čiste priobalne morske vode treba svu oborinsku vodu s javnih prometnih površina prije ispuštanja u more pročistiti preko odgovarajućih odmašćivača.

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

Uvjeti za uređenje prostora i provođenje zahvata u prostoru Općine Postira sadržani u su u Odredbama za provođenje i kartografskim prikazima ovog Plana. Plan utvrđuje uvjete za dugoročno uređenje područja Općine, svrhovito korištenje, namjenu, oblikovanje, obnovu i sanaciju građevinskog i drugog zemljišta, građevina, zaštitu okoliša te posebno zaštitu kulturnih dobara, vrijednih dijelova prirode i krajobraza. Cjelokupno područje obuhvata Plana, kao dio prostorne cjeline otoka Brača, nalazi se unutar zaštićenog obalnog područja mora (dalje: ZOP).

Prvi (temeljni) prostorni plan uređenja Općine Postira izrađen je i usvojen 2008. godine (Sl. glasnik Općine Postira br. 4/08). Od tada je prošlo više od četrnaest godina i Općina je usvojila još dvije Izmjene i dopune Prostornog plana. (Sl. glasnik Općine Postira br. 2/16 i 5/18).

3.1. PRIKAZ PROSTORNOG RAZVOJA NA PODRUČJU OPĆINE U ODNOSU NA PROSTORNU I GOSPODARSKU STRUKTURU ŽUPANIJE

Prema dosadašnjoj prostorno-planskoj dokumentaciji za Općinu Postira, razvoj i urbanizacija područja Općine temeljen je na slijedećim planskim postavkama:

- razvojnim planovima Općine utemeljenim na unapređenju postojećih gospodarskih mogućnosti i odmjerenom jačanju d turističke ponude, kako uz obalu tako i u unutrašnjosti općinskog teritorija (Dol, Podgažul);
- uređenje i privođenje konačnoj namjeni planiranog izdvojenog građevinskog područja za gospodarsku – poslovnu namjenu (pretežito prerađivačku) na lokaciji „Ratac“, kojim je omogućeno izmještanje postojeće tvornice „Sardina“ iz građevnog područja naselja Postira te uređenje područja Punta – Vrilo kao turističke namjene;
- bolje prometno povezivanje sadržaja unutar prostora Općine, kao i njeno bolje povezivanje s ostalim bračkim općinama i gradom Splitom;
- poboljšanje postojeće i izgradnja nove komunalne infrastrukture, te unapređenje (obnova) postojećih razvrstanih cesta (posebice planiranje i izgradnja obilaznice naselja Postira);
- uređenju Luke Postira kao luke otvorene za javni prometa s nizom popratnih sadržaja (iskrcajno mjesto za prihvat ribe);
- demografskom porastu;
- zaštita prostora u najširem smislu kao temeljnim odrednicama prostornog razvoja Općine.

Za očekivati je, da će Općina zadržati svoj položaj u međusobnom odnosu Općina i Gradova Splitsko-dalmatinske županije. Obzirom na veličinu Općine, općinsko sudjelovanje u općem gospodarskom kretanju Županije, bit će jedva uočljivo. Izuzetak je gospodarska grana prerađivačke djelatnosti - prerađa ribe te općinski doprinos u ugostiteljsko-turističkoj ponudi. Pomorski promet kao i upravne funkcije ostat će na razini lokalnih potreba.

Prostorne pretpostavke razvoja Općine, koje su zacrtane ovim Planom odnose se prvenstveno na:

1. manje izmjene oblika i veličine postojećih GPN-ova, a sukladno potrebama te PPSDŽ i važećim propisima;
2. planiranje te uređenje IGPN-a za gospodarsku-poslovnu namjenu na lokaciji „Ratac“;
3. utvrđivanje površina za ugostiteljsko-turističku namjenu, posebno IGPN-ova ugostiteljsko-turističke namjene u skladu s PPSDŽ;
4. uspostavljanje osnovnih pravila za građenje unutar GPN-a uz stvaranje uvjeta za bolju komunalnu opremljenosti naselja;
5. utvrđivanje obveze izrade planova uređenja užih područja – urbanističkih planova uređenja (UPU), a koji su u međuvremenu izrađeni i usvojeni na općinskom vijeću;
6. poboljšanje postojeće cestovne mreže te bolje povezivanje prostora Općine sa ostatkom prostorne cjeline otoka Brača;
7. uspostavu složenog sustava zaštite nepokretnih kulturnih dobara, prirodnih i krajobraznih vrijednosti prostora, osobito krajobraza priobalja te područja značajnog krajobraza Vidove gore.

Postojeći i planirani raspored središnjih funkcija unutar Općine treba promatrati unutar prostorne cjeline otoka Brača. Jasno je da će se dugoročno i dalje nastaviti "urbanizacija" i jačanje središnjih sadržaja grada Supetra kao prvog većeg žarišta, a s kojim su naselja Općine Postira vrlo dobro povezana. S druge strane, postojeće i planirane površine ugostiteljsko-turističke, sportsko-rekreacijske i gospodarske-poslovne namjene na području Općine (posebno naselja Postira), predstavljaju svojevrsnu protutežu spomenutoj vrsti centralizacije, te mogu doprinijeti povećanju broja središnjih sadržaja, a posebno jačanju samog općinskog središta. Na ukupni prostorni razvoj Općine bitno treba utjecati i buduće oživljavanje naselja Dol.

3.2. ORGANIZACIJA PROSTORA I OSNOVNA NAMJENA I KORIŠTENJE POVRŠINA

Prilikom utvrđivanja oblika i veličine građevnih područja naselja uzeta su o obzir slijedeća ograničenja:

1. Očuvanje tradicijskih obilježja naselja;
2. Ograničenja širenja GPN-a uslijed osobitih vrijednosti krajobraza, odnosno prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina.
3. Čuvanje šumskog zemljišta i vrijednoga poljodjelskog zemljišta (utvrđenih i u Plan ucrtanih temeljem dostupnih podataka);

4. Isplativost infrastrukturnog opremanja pojedinih dijelova građevnih područja;
5. Zaštitni pojasevi postojećih i planiranih infrastrukturnih građevina.

Osim građevnih područja naselja Postira i Dol, površina za groblja u naselju Postira i Dol te jednim IGPIN-om ugostiteljsko-turističke namjene (sukladno PPSDŽ), planiran je IGPIN za gospodarsku-poslovnu namjenu na lokaciji „Ratac“ (kkoje je u međuvremenu izgrađeno i uređeno) te dva manja IGPIN-a za sportsko-rekreacijsku namjenu (R2 – sportsko-rekreacijski centar). Unutar GPN-a stvoreni su planerski preduvjeti za izgradnju i uređenje ugostiteljsko-turističkih sadržaja sa smještajem te površina sportsko-rekreacijske namjene. Time se željelo omogućiti uređenje drugih namjena unutar GPN-a kako bi se zadovoljile i druge potrebe naselja, pored stambene.

3.2.1. ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA OPĆINE POSTIRA

Prema III. ID PPUO Postira utvrđene su veličine površine korištenja i namjene površina, a koje su vidljive iz naredne tablice. U odnosu na tablicu iz temeljnog PPUO Postira iz 2008. vidljive su određene razlike u površinama jer su u međuvremenu svi kartografski prikazi prebačeni na kartografske podloge izrađene u novom koordinatnom sustavu (HTRS96).

RED. BROJ	OPĆINA POSTIRA		OZNAKA	UKUPNO ha	% OD POVRŠINE ŽUPANIJE (kopneni dio SDŽ 453.954 ha)	% OD POVRŠINE OPĆINE (kopneni dio Općine 4.685,82 ha)
1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA					
1.1.	GRAĐEVNA PODRUČJA NASELJA	UKUPNO	GPN	76,25	0,0168	1,6272
	Izgrađeni dio građevnih područja naselja (popis 2021.: stalnih 1538 stanovnika)		-	59,61	0,0131	1,2721
1.2.	IZGRAĐENE STRUKTURE IZVAN GPN-a	UKUPNO	-	7,51	0,0017	0,1603
	proizvodna namjena (industrijska)		I	0,00	0,00	0,00
	površine za iskorištavanje mineralnih sirovina		E	0,00	0,00	0,00
	akvakultura		H	0,00	0,00	0,00
	poslovna namjena		K	5,30	0,0012	0,1131
	ugostiteljsko-turistička namjena		T	1,10	0,0002	0,0235
	sportsko-rekreacijska namjena		R2/R3	1,11	0,0002	0,0237
1.3.	POLJOPRIVREDNE POVRŠINE - obradive	UKUPNO	P	92,13	0,0203	1,9661
	osobito vrijedno obradivo tlo		P1	0,00	0,00	0,00
	vrijedno / ostalo obradivo tlo		P2 / P3	92,13	0,0203	1,9661
1.4.	ŠUMSKE POVRŠINE	UKUPNO	Š	1.148,93	0,2531	24,5193
	gospodarske		Š1	82,71	0,0182	1,7651
	posebne namjene		Š2	55,16	0,0122	1,1772
	zaštitne		Š3	1.011,06	0,2227	21,5770
1.5.	OSTALE POLJOPRIVREDNE I ŠUMSKE POVRŠINE	UKUPNO	PŠ	3.358,36	0,7398	71,6708
1.6.	VODNE POVRŠINE	UKUPNO	V	0,00	0,00	0,00
	vodotoci / javno vodno dobro			0,00	0,00	0,00
	jezera			0,00	0,00	0,00
	akumulacije			0,00	0,00	0,00
	retencije			0,00	0,00	0,00
	ribnjaci			0,00	0,00	0,00
1.7.	OSTALE POVRŠINE	UKUPNO	-	2,64	0,0006	0,0563
	posebna namjena (lokacije potkopa i dr. - bez povr.)		N	0,00	0,00	0,00
	površine infrastrukturnih sustava		IS	0,00	0,00	0,00
	groblja		+	2,64	0,0006	0,0563
	OPĆINA POSTIRA	UKUPNO		4.685,82	1,0322	100,0000

RED. BROJ	OPĆINA POSTIRA		OZNAKA	UKUPNO ha	% OD POVRŠINE ŽUPANIJE (kopneni dio SDŽ 453.954 ha)	% OD POVRŠINE OPĆINE (kopneni dio Općine 4.685,82 ha)
1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA					
2.0.	ZAŠTIĆENE CJELINE					
2.1.	ZAŠTIĆENA PRIRODNA BAŠTINA	UKUPNO		770,90	0,1698	16,4518
	nacionalni park		NP	0,00	0,00	0,00
	park prirode		PP	0,00	0,00	0,00
	ostali zaštićeni dijelovi prirode i prijedlozi za zaštićena područja			770,90	0,1698	16,4518
2.2.	ZAŠTIĆENA GRADITELJSKA BAŠTINA	UKUPNO		39,03	0,0086	0,8329
	arheološka područja			2,06	0,0005	0,0440
	povijesne graditeljske cjeline			36,27	0,0080	0,7740
	ostalo - etnološki sklopovi			0,70	0,0002	0,0149
	OPĆINA POSTIRA	UKUPNO		809,93	0,1784	17,2847
3.0.	KORIŠTENJE RESURSA					
3.1.	MORE I MORSKA OBALA					
	otočno			1.777,90		
	OPĆINA POSTIRA	UKUPNO		6.463,72		

U skladu s postavljenim razlozima za izradi III. Izmjena i dopuna PPUO Postira došlo je do manje promjene u bilansu površina u odnosu na II. Izmjene i dopune, ali pri tome nije došlo do povećanja građevnog područja naselja (GPN). Usporedni prikaz veličina površina pojedinih namjena je vidljiv u narednoj tablici:

opis namjene			II. Izmjene i dopune PPUO Postira	III. Izmjene i dopune PPUO Postira
	OPĆINA POSTIRA	oznaka	ukupno (ha)	ukupno (ha)
	1	2	3	4
1.	Građevna područja naselja	GPN	76,25	76,25
1.1.	Mješovita namjena, pretežito stambena		68,63	68,76
1.2.	Ugostiteljsko-turistička namjena	(T)	2,33	2,20
1.3.	Sportsko-rekreacijska namjena	(R1, R3)	5,29	5,29
2.	Izdvojena građevinska područja izvan naselja	IGPIN	15,56	10,15
2.1.	Poslovna namjena	(K4)	5,30	5,30
2.2.	Ugostiteljsko-turistička namjena	(T)	6,51	1,10
2.3.	Sportsko-rekreacijska namjena	(R2, R3)	1,11	1,11
2.4.	Groblje	(+)	2,64	2,64
3.	Ostala područja izvan naselja	IGPIN	4.594,01	4.599,42
3.1.	Vrijedno /ostalo obradivo tlo	P2/P3	92,13	92,13
3.2.	Šuma gospodarske namjene	Š1	82,71	82,71
3.3.	Šuma posebne namjene	Š2	55,16	55,16
3.4.	Zaštitna šuma	Š3	1.011,06	1.011,06
3.5.	Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište	PŠ	3.352,95	3.358,36
OPĆINA POSTIRA			4.685,82	4.685,82

3.3. PRIKAZ GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Gospodarski razvoj Općine Postira temeljit će se na:

- razvoju ugostiteljsko-turističke djelatnosti;
- preradi ribe i ribarstvu;
- poljodjelstvu (maslinici, agrumi i vinogradarstvo).

Važećim prostornim planom uređenja Općine Postira planirana je izgradnja hotela i pratećih apartmana sa 120 ležaja u izdvojenom dijelu građevnog područja izvan naselja u Lovrećini. Za ovo područje izrađen je i usvojen Urbanistički plan uređenja, ali gradnja zgrada za smještaj još nije započeta. Sve to govori o dosta velikoj turističkoj ponudi smještaja u Općini Postira. Unutar GPN Postira danas postoje četiri hotela i to:

Grand hotel View	230 soba različitih kategorija
Hotel Pastura	50 soba različitih kategorija
Hotel Lipa	28 soba različitih kategorija
Hotel Vrlo	18 soba različitih kategorija

Stoga ovim prostornim planom nisu planirana nova gospodarska područja ugostiteljsko-turističke namjene jer sadašnji broj ležaja u turističkoj djelatnosti zadovoljava potrebe Općine.

Jedina prerađivačka industrija na području Općine je tvornica za preradu ribe „Sardina“. S njom u vezi je uređena i morska luka otvorena za javni promet od lokalnog značaja (s iskrcajnim mjestom za prihvat ribe – županijskog značaja). Uzgoj peradi ne predstavlja značajno obilježje gospodarskih djelatnosti na području Općine, već se to može promatrati isključivo za osobne potrebe.

Važnu gospodarsku kariku na području Općine predstavljaju brojni OPG-ovi kao i mogućnost ostavljena prostornim planovima i više razine i PPUO-om da se osnivaju novi. Već sada se na području nalaze velike površine pod maslinicima tako da je jedna od važnih gospodarskih djelatnosti proizvodnja maslinovog ulja. Do sada, na području velikog dolca Dunaj su bila uređene velike poljoprivredne površine zasađene stablima mandarina. Danas je to područje dijelom pretvoreno u vinograde ili ostale poljoprivredne površine. Površine zasađene vinovom lozom nisu brojne nego se uređenje i održavanje vinograda svodi na osobne potrebe.

Ovim prostornim planom nisu detaljno razgraničene površine unutar GPN-a za zgrade društvene namjene (odgojno-obrazovni, zdravstveni, upravni, kulturni, vjerski te drugi različiti javni sadržaji). Sve one mogu se planirati i graditi (a postojeće obnavljati) u skladu s uvjetima utvrđenim u Odredbama za provođenje Plana, a ovisno o lokacijskim uvjetima. Podrobniji uvjeti izgradnje i uređenja utvrđivat će se propisanim UPU-ima.

3.4. UVJETI KORIŠTENJA UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA

Uređivanje prostora unutar obuhvata Plana kao što je izgradnja građevina, uređivanje zemljišta te obavljanje drugih djelatnosti iznad, na ili ispod površine zemlje može se obavljati isključivo u suglasju s ovim Planom, odnosno postavkama koje iz njega proizlaze. Načelno, uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora mogu se shvatiti kao sustav složen u osnovi od uvjeta za korištenje određenih dijelova prostora te primjene posebnih mjera uređenja i zaštite pojedinih prostora. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite, između ostalog, obuhvaćaju područja sanacije (napuštenih odlagališta otpada te opožarenih šumskih površina) i primjene planskih mjera zaštite - područja za koje je propisana Planom obavezna izrada i donošenje urbanističkih planova uređenja. Svi do sada propisani urbanistički planovi uređenja su izrađeni i usvojeni na Općinskom vijeću te su na snazi.

Posebne mjere uređenja zemljišta provode se u skladu s važećim Zakonima i propisima te odredbama ovog Plana, a primjenjuju se na:

- a) pojaseve cestovnih prometnica,
- b) uređivanja zemljišta unutar zaštitnih pojaseva dalekovoda te
- c) uređenja zemljišta u sklopu vodnog gospodarstva.

Područja posebnih uvjeta korištenja odnose se na područja određenih prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti. Pod prirodnim vrijednostima podrazumijevaju se očuvani prirodni i/ili dijelom kultivirani krajolici izrazitih prirodnih vrijednosti - zaštićena područja i spomenici prirode te značajni krajobrazi. Pod kulturnim vrijednostima podrazumijevaju se sva zaštićena kulturna dobra te dobra predložena za zaštitu. Kulturna dobra u načelu štite se na tri načina:

- zaštita naselja i dijelova naselja kulturno-povijesnih spomeničkih i ambijentalnih vrijednosti, zaštita arheoloških područja, pojedinog arheološkog nalazišta te pojedinačnih vjerskih, civilnih i drugih građevina;
- zaštita neposrednog okoliša kulturnog dobra - zaštita funkcionalne i/ili oblikovne cjeline kulturnog dobra i izvornog, ili izmijenjenog neposrednog okoliša u kojemu je ta građevina ili cjelina tijekom vremena nastala;
- zaštita kultiviranog i kulturnog krajobraza - zaštita područja izrazitih očuvanih tradicijskih ruralnih struktura - kultiviranog krajobraza ili međusobno isprepletenih prirodnih i tradicijskih ruralnih ili izgrađenih struktura.

Ovim Planom štite se i određeni pogledi NA i SA (panoramske vrijednosti), a označeni su na kartografskom prikazu 3.A.1. *Prirodna baština.*

3.4.1. ISKAZ POVRŠINA ZA POSEBNO VRIJEDNA I/ILI OSJETLJIVA PODRUČJA I PROSTORNE CJELINE

Unutar obuhvata Prostornog plana uređenja Općine Postira nalazi se nekoliko dijelova ili u cjelini područja ekološke mreže (HR2000006 Bazgovača jama, HR2000937 Vidova Gora, HR2001199 Jama na Dućacu i HR3000134 Uvala Lovrečina). Južni dio općine nalazi se unutar značajnog krajobrazza – Vidova gora. Unutar ovog područja predlaže se važećim PPUO Postira utvrđivanja spomenika prirode Duboki dolac, te Vela špilja nešto sjevernije (između naselja Postira i Dol). Osim navedenog, važećim Prostornim planom utvrđena su slijedeća područja s prirodnim krajobrazom (PK) i to: Šumoviti predjel Donje Bande Prvje i Ratca; dijelovi obalnog poteza – uvala Trstena – uvala Lozna; dijelovi obalnog poteza Dućac – uvala Konopikova; rt Bok.

Važećim Prostornim planom utvrđene su značajne površine kultiviranog krajobrazza, kao što su: Veliki dolac Dunaj; dolci od uvala Lovrečina: Benodija, Lovrečine, krušev dolac; dolac od uvala Trsteno ka Kolaču i Velom brigu te Lozoviku kao i dijelovi obalnog poteza od uvale Konopikova do uvale Trstena. Njihove površine, kao i njihov odnos veličine u odnosu na površinu županije i Općine vidljiv je u narednoj tablici:

1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA	OZNAKA	UKUPNO ha	% od površine županije	% od površine općine
2.0.	ZAŠTIĆENE CJELINE				
2.1.	ZAŠTIĆENA PRIRODNA BAŠTINA	UKUPNO	770,90	0,1698	16,4518
	nacionalni park	NP	0,00	0,00	0,00
	park prirode	PP	0,00	0,00	0,00
	ostali zaštićeni dijelovi prirode i prijedlozi za zaštićena područja		770,90	0,1698	16,4518
2.2.	ZAŠTIĆENA GRADITELJSKA BAŠTINA	UKUPNO	39,03	0,0086	0,8329
	arheološka područja		2,06	0,0005	0,0440
	povijesne graditeljske cjeline		36,27	0,0080	0,7740
	ostalo - etnološki sklopovi		0,70	0,0002	0,0149
	OPĆINA POSTIRA	UKUPNO	809,93	0,1784	17,2847

Temeljem odredbi *Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara* nepokretna kulturna dobra dijele se na:

1. grad, selo, naselje ili njegov dio
2. građevina ili njezini dijelovi, te građevina s okolišem,
3. elementi povijesne opreme naselja,
4. područje, mjesto, spomenik i obilježje u svezi s povijesnim događajima i osobama,
5. arheološko nalazište i arheološka zona, uključujući i podvodna nalazišta i zone,
6. područje i mjesto s etnološkim i toponimskim sadržajima,
7. krajolik ili njegov dio koji sadrži povijesno karakteristične strukture, koje svjedoče o čovjekovoj nazočnosti u prostoru,
8. vrtovi, perivoji i parkovi,
9. tehnički objekti s uređajima i drugi slični objekti,

a na području Općine Postira nalaze se nepokretna kulturna dobra pod brojem 1-5 i navedena su u slijedećoj tablici:

	Naziv kulturnog dobra	vrsta	naselje	oznaka
1.1.1.	Ruralna cjelina naselja Dol	kulturno-povijesna cjelina	Dol	Z-2592
2.1.1.	Crkva Očišćenja Blažene Djevice Marije	pojedinačno	Dol	Z-4997
2.1.2.	Crkva sv. Ante	pojedinačno	Postira	Z-5346
2.1.3.	Crkva sv. Ivana Krstitelja i ranokršćanska crkva	pojedinačno	Postira	Z-5124
2.1.4.	Crkva sv. Vida	pojedinačno	Dol	Z-2602
2.1.5.	Crkva sv. Petra	pojedinačno	Dol	Z-6499
2.1.6.	Crkva sv. Barbare	pojedinačno	Dol	Z-4775
2.1.7.	Crkva sv. Mihovila	pojedinačno	Dol	Z-4776
2.2.1.	Kaštel Gospodnetić	pojedinačno	Dol	Z-4777
2.4.3.	Čelinjaci (košnice)	pojedinačno	Dol	Z-7159

	Naziv kulturnog dobra	vrsta	naselje	oznaka
4.2.1.	Rodna kuća Vladimira Nazora	pojedinačno	Postira	RST-0250-1965.
5.1.2.	Arheološko nalazište Mirje	pojedinačno	Postira	Z-5168
5.2.1.	Ostaci crkve u uvali Lovrečina	pojedinačno	Postira	Z-5173
5.2.2.	Ostaci vile rustike i srednjovjekovne crkve	pojedinačno	Postira	Z-5224
6.2.1.	Sekundarno naselje Gažul (Bežmeka ston)	kulturno-povijesna cjelina	Dol	Z-7144

Osim zakonom zaštićenih kulturnih dobara, obilaskom općine utvrđene su i druge kulturne vrijednosti koje se štite odredbama ovog Plana. To su:

	KULTURNA DOBRA (temeljna podjela)	ASELJE	VRSTA	STANJE ZAŠTITE
	Općina POSTIRA			
	1. Povijesne graditeljske cjeline			
1.2.1.	Postira	Postira	urbana cjelina	ZPP
	2. Građevina ili njezini dijelovi te građevina s okolišem			
2.1.8.	crkva sv. Roka	Dol	sakralna građevina	ZPP
2.1.9.	crkvice sv. Mihovila	Dol, Veli Brig	sakralna građevina	ZPP
2.2.2.	Kaštel Lazanić i sklop kuća Tomaseo	Postira	Civilna građevina	ZPP
2.3.1.	župna kuća	Dol	javna građevina	ZPP
2.4.1.	stara makadamska cesta Postira - Splitska	Postira	prometna infrastruktura	ZPP
2.4.2.	stara makadamska cesta Postira - Lovrečina	Postira	prometna infrastruktura	ZPP
	4. Memorijalna baština			
4.2.2.	groblje sv. Ivan u Dolu	Dol	memorijalna građevina	ZPP
4.2.3.	groblje sv. Duh u Postirama	Postira	memorijalna građevina	ZPP
	5. Arheološki lokalitet / područje (zona)			
5.1.3.	ostaci rimske vile rustike	Postira	lokalitet	ZPP
5.2.3.	špilja <i>Opatnji stan</i>	Postira	područje	ZPP
5.2.4.	benediktinski samostan sa crkvicom	Postira	područje	ZPP
5.2.5.	rimsko pristanište (podmorska arheologija)	Postira	područje	ZPP
	6. Etnološka baština (građevina / sklop)			
6.2.2.	pastirski stan Andelinac	Dol	sklop	ZPP

3.5. RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

3.5.1. PROMETNI INFRASTRUKTURNI SUSTAV (CESTE, MORSKE LUKE, JAVNE TELEKOMUNIKACIJE)

Početkom 2018. g. izrađena je *prometna studija* za područje Općine Postira kojom su zabilježene sve razvrstane i sve nerazvrstane ceste na području Općine. Sve razvrstane (državna cesta, tri županijske i jedna lokalna cesta) i nerazvrstane ceste prenesene su na kartografski prikaz 2.A. *promet* u ovom prostornom planu. Obnova razvrstanih prometnica obavljat će se u skladu s potrebama i planovima obnove županijskih cesta. Temeljem ove Prometne studije predložene su dvije varijante obilaznice naselja Postira (južno od građevnog područja naselja Postira) i kao takve također su ucrtane u Plan prometa.

Na području Mala Lozna (usvojenim Urbanističkim planom uređenja) predložene su dvije nerazvrstane ceste kojima bi se prometno opskrbio prostor, odnosno dio građevnog područja naselja.

Od pomorskog prometa, na području naselja Postira potvrđena je luka otvorena za javni promet lokalnog značaja. Na području uvale Lovrečina, u sklopu izrađenog i usvojenog urbanističkog plana uređenja planirano je jedno privezište.

Postojeći poštanski ured i mjesna i područna centrala u naselju Postira zadržavaju se prostornim planom. Isto vrijedi za radio relejnu postaju (zapadni dio građevnog područja naselja Postira) i baznu radijsku i GSM i NMT postaju koja se nalazi uz južnu granicu Općine. Preko područja Općine Postira, prema PP SDŽ nalaze se tri područja (polumjera 1500 m) unutar kojih je moguća izgradnja planiranih samostojećih antenskih stupova.

U skladu s planovima razvoja HT-a planirana je izgradnja magistralnog TK voda i to unutar pojas današnje županijske ceste ŽC6161. Također planirana je postava dva korisnička i spojna TK kabela i to na području UPU-a „Postira- Istok: Crna i Bila Ploča - Mala Lozna. Ovi kablovi biti će položeni unutar pojaseva planiranih nerazvrstanih cesta. Svi postojeći TK kablovi mogu se u skladu s planovima obnove TK mreže mijenjati.

3.5.2. ENERGETSKI SUSTAV

Ovim prostornim planom zadržavaju sve postojeće građevine elektroprijenosa i elektroopskrbe kao i građevine pretvorbe električne energije. Nije planirana nijedna nova od navedenih građevina. Nove trafostanice (20)10/04 kV gradit će se u skladu s potrebama potrošača i planovima razvoja nadležnog operatera. Sve postojeće elektroenergetske građevine obnavljat će se u skladu s planovima obnove i daljnjeg razvoja nadležnog operatera.

3.5.3. VODNOGOSPODARSKI SUSTAV

Osim već postojeća četiri magistralna podmorska vodoopskrbna cjevovoda planira se polaganje još jednog cjevovoda, sve spojeno na crpnu stanicu (CS) Trstena. Iznad područja uvale Lovrečina planira se izgradnja vodospreme (VS Lovrečina). Nešto južnije od postojeće vodospreme „Postira“ planirana je izgradnja još jedne vodospreme i to VS „Glavice“.

Na području Općine Postira, južno od građevnog područja Dol planira se izgradnja vodospreme „Dol“ na koti od 170,00 mnv. Iz smjera Općine Nerežišća planira se izgradnja magistralnog vodoopskrbnog cjevovoda sve do planirane crpne stanice (CS) „Tunel“, a preko planirane crpne stanice „2“. Iz smjera Grada Supetra planirana je izgradnja magistralnog vodoopskrbnog cjevovoda sve do planiranog vodocrpilišta (kaptaza „Dol“). U južnom dijelu Općine Postira, za izdvojeni dio građevnog područja Podgažul planirana je izvedba zatvorenog sustava vodoopskrbe – za korištenje naplavnih voda.

Na području GPN Postira, izvedena su dva podmorska ispusta otpadnih voda. Kako bi se ova otpadna voda pročistila potrebni su uređaji za pročišćavanje. Za izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda predložene su tri lokacije unutar GPN Postira. Točna lokacija utvrdit će se kod izrade odgovarajuće projektne dokumentacije. Još jedan uređaj za pročišćavanje, zajedno s potrebnom crpnom stanicom, planiran je za ugostiteljsko-turističku namjenu u uvali Lovrečina, uz izgradnju podmorskog ispusta.

Otpadne vode s područja Male Lozne spojit će se preko crpne stanice kolektorom na postojeći. Isto tako, planirana je izgradnja kolektora otpadnih voda od GPN Dol do zapadne crpne stanice u GPN Postira. U južnom dijelu Općine Postira, za izdvojeni dio građevnog područja Podgažul planirana je izvedba zatvorenog sustava odvodnje s biopročištačem.

Sjeverozapadni dio područja Općine smatra se kao područje ugroženo bujicama. Na bujičnim tokovima potrebno je provesti zaštitu od erozije i uređenje bujica koja obuhvaća biološke i hidrotehničke radove (čišćenje korita bujica, po potrebi obloga korita i dr.). Utjecaj biljnog pokrivača, prvenstveno šuma, zatim travnjaka i mnogih višegodišnjih kultura je vrlo značajan za režim otjecanja i razvoj erozijskih procesa na bujičnom slivu. Stoga je potrebno voditi računa o održavanju biljnog pokrivača u bujičnom slivu. Biološki radovi na zaštiti od štetnog djelovanja bujica odnose se na održavanje zelenila u slivnom području, krčenje raslinja i izgradnju „terasa“.

3.6. POSTUPANJE S OTPADOM

Problem odlaganja komunalnog otpada cijelog otoka Brača riješen je prijedlogom Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije (PPSDŽ). Tim Planom predložena je pretovarna stanica za komunalni otpad u južnom dijelu Općine Pučišća, uz granicu s Općinom Bol i Općinom Selca. Današnji se način odlaganja komunalnog otpada treba (postupno) promijeniti tako što će se u budućnosti otpad u Splitsko-dalmatinskoj županiji, pa tako i skupljeni otpad na otoku Braču, odlagati isključivo u jednom Centru za gospodarenje otpadom (CZGO). Do tada će se odlaganje komunalnog otpada vršiti na predmetnoj lokaciji u Općini Pučišća. Postojeće odlagalište komunalnog otpada na lokaciji „Šantića Voda“ planirano je za sanaciju.

3.7. SPRJEČAVANJE NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

3.7.1. MJERE ZA POBOLJŠANJE OKOLIŠA

Zbog prirodne i kulturne baštine te razmjerno velikih površina pod zaštitom krajolika, potrebno je neprekidno i sustavno provoditi mjere za poboljšanje i unapređivanje prirodnoga i kultiviranoga (antropogenog) krajolika, kao mjere za sprječavanje nepovoljnog utjecaja na okoliš. U cilju poboljšanja okoliša propisuju se sljedeće mjere:

- Izgraditi sustav kanalizacije s uređajima za pročišćavanje, osobito u planiranim gospodarskim zonama, i na svim mjestima gdje se javljaju znatniji onečišćivači.
- Redovito treba čistiti naselje i obalu (plaže) od krutog i krupnog otpada i sprječavati divlja odlagališta otpadaka po poljodjelskim i šumskim površinama.
- Nužno je sanirati napušteno odlagalište otpada na lokaciji Šantića Voda te sve opožarene površine.
- Smanjiti uporabu agrotehničkih sredstava koja onečišćuju tlo (pesticide, umjetno gnojivo i sl.).
- Sprječavati korištenje i izgradnju sustava koji proizvode buku i u tome smislu primjenjivati mjere zaštite od buke u skladu s Odredbama za provođenje Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije.

- f) Svi planirani turistički kapaciteti moraju biti ili priključeni na sustav odvodnje otpadnih voda ili moraju izgraditi vlastiti sustav odvodnje s biopročištačem koji će otpadne vode pročititi do propisane razine u skladu sa zakonom, uredbama, pravilnicima i standardima.

3.7.2. MJERE ZA OČUVANJE OKOLIŠA

Na cijelom području obuhvata Plana, poglavito unutar građevnih područja, ne smiju se graditi građevine koje bi svojim postojanjem ili upotrebom, neposredno ili možebitno ugrožavale život, zdravlje i rad ljudi u naselju ili vrijednost okoliša, niti se smije zemljište uređivati ili koristiti na način koji bi izazvao takve posljedice. U cilju očuvanja okoliša propisane su sljedeće mjere:

- a) na djelotvorni način štiti kulturne, prirodne i krajobrazne vrijednosti.
- b) čuvati prirodna bogatstva i prirodne izvore (šume, poljodjelsko zemljište, povremene vodotoke, obalu i dr.).
- c) uključiti lokalne vlasti u aktivno čuvanje okoliša te zaštitu zaštićenih građevina i područja kroz novčanu potporu i općinske odluke.
- d) sprječavati radnje koje potencijalno mogu izazvati nepovoljan utjecaj na okoliš u skladu sa Zakonima, pravilnicima i standardima te u skladu s dokumentima prostornog uređenja širih područja.

3.7.3. MJERE ZA UNAPRJEĐENJE OKOLIŠA

U cilju unapređenja okoliša svakako je potrebno:

- a) stvaranje javnoga mnijenja u korist zaštite krajolika, zaštite kulturne i prirodne baštine, smanjenja onečišćenja te za gradnju na zasadama tradicijskoga graditeljstva;
- b) kroz dobro osmišljene turističke programe unapređivati zaštitu prostora;
- c) u svaki urbanistički plan i arhitektonski projekt ili studiju bilo koje vrste, ugraditi elemente zaštite okoliša i krajobraznoga oblikovanja.

3.7.4. MJERE ZAŠTITE MORA

Radi sprječavanja onečišćenja uzrokovanog pomorskim prometom i lučkim djelatnostima treba osigurati opremu za sprječavanje širenja i uklanjanja onečišćenja, prihvat otpada i istrošenog ulja te drugih tvari, a u lukama instalirati uređaje za prihvat i obradu sanitarnih voda s brodica, kontejnere za odlaganje otpada, istrošenog ulja, ostataka goriva i zauljenih voda. Uvale Postira i Prvja s relativno slabom izmjenom morske mase u odnosu na planirani stupanj opterećenja i mogućeg onečišćenja, te uvala Lovrečina, posebno su osjetljiva područja te je propisanim UPU-ovima potrebno pažljivo provesti podrobno planiranje ostalih zahvata na pomorskom dobru u akvatoriju tih uvala.

4. OBRAZLOŽENJE POSTUPKA TRANSFORMACIJE III. ID PPUO Postira

Postupak transformacije III. ID PPUO Postira započet je i proveden temeljem Odrebi članka 113.a Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) u modulu ePlanovi i ePlanovi Editor. U postupku transformacije zadržane su sve planske postavke iz III. ID PPUO Postira. Planska rješenja su transformirana iz analognog u digitalni oblik te usklađena s Pravilnikom o prostornim planovima (NN 152/23) – u daljnjem tekstu Pravilnik.

4.1. OBUHVAT TRANSFORMACIJE III. ID PPUO Postira

Granica obuhvata transformacije III. ID PPUO Postira utvrđena je prema granici obuhvata III. ID PPUO Postira. Obuhvat transformacije III. ID PPUO Postira na kopnenom dijelu Općine utvrđen je prema administrativnim granicama Općine Postira. Granica na moru utvrđena je prema neslužbenoj granici Općine Postira na moru dostupnoj u pomoćnim slojevima modula ePlanovi Editor.

4.2. OSNOVNO KORIŠTENJE PROSTORA – NAMJENA PROSTORA, GRAĐEVINSKA PODRUČJA I PROVEDBA PROSTORNOG PLANA

Svim građevinskim područjima za koje je propisana izrada urbanističkog plana uređenja određena je namjena „površina određena urbanističkim planom uređenja“. Dijelu građevinskog područja naselja Postira koji je izvan obuhvata urbanističkog plana uređenja (UPU) određena je mješovita namjena (M4). Izdvojenim dijelovima građevinskih područja naselja „Storo Strona“ i „Podgažul“ utvrđena je stambena namjena-poljoprivredna domaćinstva (S5). Za građevinska područja naselja izvan obuhvata UPU-a utvrđeno je odgovarajuće pravilo provedbe (UPR) i to: UPR GPN Postira i UPR IDGPN. Tim pravilima provedbe propisani su uvjeti za građenje svih vrsta zgrada unutar utvrđene namjene, a koje se sukladno Pravilniku mogu planirati i graditi unutar područja namjene M4 i S5. Pri tome su uvjeti građenja (najveća dozvoljena visina zgrade, katnost, oblikovanje, broj stanova i sl.) i uvjeti za rekonstrukciju iz Odredbi za provođenje III. ID PPUO Postira ostali nepromijenjeni, odnosno Odredbe za provođenje „prepisane“ su i prilagođene propisanom sadržaju pravila provedbe prema Pravilniku.

Unutar građevinskog područja naselja Postira utvrđena je još i sportsko-rekreacijska namjena – sportske građevine i centri (R2). Za područje R2 utvrđeno je pravilo provedbe UPR R2 unutar GPN. Tim pravilom provedbe propisani su uvjeti za građenje svih vrsta zgrada unutar utvrđene namjene, a koje se sukladno Pravilniku mogu planirati i graditi unutar područja namjene R2. Pri tome uvjeti građenja (najveća dozvoljena visina zgrade, katnost, oblikovanje i sl.) iz Odredbi za provođenje III. ID PPUO Postira ostali su nepromijenjeni, odnosno Odredbe za provođenje „prepisane“ su i prilagođene propisanom sadržaju pravila provedbe prema Pravilniku.

Za dijelove građevinskog područja naselja za koje je propisana obveza izrade Urbanističkog plana uređenja (UPU), ovim Planom su propisane smjernice za izradu Izmjena i dopuna tih UPU-ova.

Na području Općine Milna utvrđena su izdvojena građevinska područja izvan naselja (GPIN) namjene groblje (Gr) i to u naselju Postira i Dol. Za ta područja utvrđena su pravila provedbe UPR groblje kojim su utvrđeni uvjeti za uređenje groblja. Uvjeti iz Odredbi za provođenje III. ID PPUO Postira ostali su nepromijenjeni, odnosno Odredbe za provođenje „prepisane“ su i prilagođene propisanom sadržaju pravila provedbe prema Pravilniku.

Na području naselja Postira utvrđena su dva izdvojena građevinska područja izvan naselja (GPIN) za koje je propisana obveza izrade UPU-a. U Smjernicama za izradu UPU-a ovim Planom utvrđena je dozvoljena primarna namjena tih područja (proizvodna-prehrambeno-prerađivačka (I2) za GPIN Ratac te ugostiteljsko-turistička – s gradnjom smještajnih građevina (T2) za područje Lovrečina).

Na području naselja Dol utvrđena su dva izdvojena građevinska područja izvan naselja (GPIN) sportsko-rekreacijske namjene – sportske građevine i centri (R2). Za ta područja utvrđeno je pravilo provedbe UPR R2 unutar GPIN. Tim pravilom provedbe propisani su uvjeti za građenje svih vrsta zgrada unutar utvrđene namjene, a koje se sukladno Pravilniku mogu planirati i graditi unutar područja namjene R2. Pri tome su uvjeti građenja (najveća dozvoljena visina zgrade, katnost, oblikovanje i sl.) iz Odredbi za provođenje III. ID PPUO Postira ostali nepromijenjeni, odnosno Odredbe za provođenje „prepisane“ su i prilagođene propisanom sadržaju pravila provedbe prema Pravilniku.

Izvan građevinskih područja utvrđene su namjene vrijedno zemljište namijenjeno poljoprivredi, ostalo zemljište namijenjeno šumi i ostalo zemljište. Namjena vrijedno zemljište namijenjeno poljoprivredi utvrđena je za površine koje su III. ID PPUO Postira označene kao vrijedno i ostalo obradivo tlo (prijelazna kategorija P2/P3). Za ta područja utvrđeno je pravilo provedbe UPR zemljište namijenjeno poljoprivredi. Namjena ostalo zemljište namijenjeno šumi utvrđena je za površine koje su u III. ID PPUO Postira imale utvrđenu namjenu šuma gospodarske namjene (Š1), šuma posebne namjene (Š2) i zaštitna šuma (Š3). Za ta područja utvrđeno je pravilo provedbe UPR šume. Namjena ostalo zemljište utvrđena je za površine koje su III. ID PPUO Postira označene kao ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište – PŠ. Za ta područja utvrđeno je pravilo provedbe UPR ostalo zemljište. Pravilima provedbe utvrđeni su uvjeti za zahvate i građenje građevina koje se sukladno Zakonu o prostornom uređenju i Pravilniku mogu planirati i graditi na zemljištu izvan građevinskih

područja. Pravilom provedbe UPR ostalo zemljište propisani su uvjeti za uređenje i gradnju za potrebe obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

Unutar obuhvata transformacije III. ID PPUO Postira nisu utvrđena područja predviđena za urbanu sanaciju.

4.3. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI

Točan položaj i kapacitet infrastrukturnih sustava nije određen. Određena su samo načela te zamisao vođenja i smještaja istih, a sve usmjeravajućeg značaja.

4.3.1. PROMETNI SUSTAV

Sve prometnice prikazane su u skladu s Pravilnikom na način da su državne ceste označene kao ceste državnog značaja, županijske ceste kao ceste područnog (regionalnog) značaja, a lokalne i nerazvrstane ceste kao ceste lokalnog značaja. U poglavlju 2.1.1. Cestovni promet Odredbi za provođenje propisani su svi uvjeti za gradnju i rekonstrukciju prometnica. Odredbe za provođenje povezane su s grafičkim dijelom Plana na koji se primjenjuju.

U sloju 2.1.3 Pomorski promet prikazana je postojeća luka otvorena za javni promet – lokalnog značaja, planirana sportska luka te privezište u uvali Lovrečina.

4.3.2. KOMUNIKACIJSKI SUSTAV

Magistralni telekomunikacijski vodovi označeni u III. ID PPUO Postira u transformaciji su prikazani kao elektronički komunikacijski vodovi područnog (regionalnog) značaja s povezanom opremom obzirom da su prema Prostornom planu Splitsko-dalmatinske županije (PPSDŽ) jedino međunarodni i međuzupanijski vodovi od značaja za Državu. Ostali telekomunikacijski vodovi označeni u III. ID PPUO Postira u transformaciji su prikazani kao elektronički komunikacijski vodovi s povezanom opremom. Na području Općine Postira utvrđene su tri (3) zone za postavu samostojećih antenskih stupova polumjera 1500 m. Odredbe za provođenje Transformacije III. ID PPUO Postira iz poglavlja 2.2.1. Elektronička komunikacijska mreža povezane su s grafičkim dijelom na koji se odnose.

4.3.3. ENERGETSKI SUSTAV

Na području Općine Postira nema postojeće niti planirane plinoopskrbne mreže.

Područjem Općine Postira prolaze dva 110 kV dalekovod/kabel te dva 35kV dalekovoda. Na području Općine Postira nalazi se jedno transformatorsko i/ili rasklopno postrojenje državnog te jedno područnog (regionalnog) značaja (TS). Cijelo područje Općine Postira pokriveno je elektroenergetskom mrežom (10(20) kV dalekovodima). Na području Općine nalazi se veći broj 10(20) kV trafostanica. Odredbe za provođenje Transformacije I. ID PPUO Postira iz poglavlja 2.3.2. Elektroenergetika povezane su s grafičkim dijelom na koji se odnose.

4.3.4. VODNOSPODARSKI SUSTAV

Magistralni vodoopskrbni cjevovodi iz III. ID PPUO Postira u transformaciji su označeni kao vodoopskrbni cjevovodi područnog (regionalnog) značaja s pripadajućim građevinama i uređajima. Ostali vodoopskrbni cjevovodi u transformaciji su označeni kao vodoopskrbni cjevovodi s pripadajućim građevinama i uređajima. Ostale građevine koje su dio vodoopskrbnog sustava (vodospreme i crpne stanice) označene su kao vodne građevine za vodoopskrbu (VV). Odredbe za provođenje iz poglavlja 2.4.1. Vodoopskrba i drugo korištenje voda povezane su s grafičkim dijelom na koji se odnose.

Glavni odvodni kanal (kolektor) u transformaciji je označen kao cjevovod za javnu odvodnju područnog (regionalnog) značaja s pripadajućim građevinama i uređajima. Ostali odvodni kanali u transformaciji su označeni kao cjevovodi za javnu odvodnju s pripadajućim građevinama i uređajima. U grafičkom dijelu Transformacije III. ID PPUO Postira označeni su uređaj za pročišćavanje otpadnih voda (Op), crpne stanice (Oc) te ispusti u prijemnik (Oi), a sve u skladu s podacima iz III. ID PPUO Postira. Odredbe za provođenje iz poglavlja 2.4.2. Otpadne i oborinske vode povezane su s grafičkim dijelom na koji se odnose.

4.4. POSEBNE MJERE

4.4.1. POSEBNE VRIJEDNOSTI

4.4.1.1. Zaštićeni dijelovi prirode

Na području Općine Postira, utvrđeno je jedno (1) zaštićeno područje prirode – Vidova Gora temeljem Zakona o zaštiti prirode. To područje je u III. ID PPUO Postira bilo označeno kao značajni krajobraz (ZK) zaštićen temeljem Zakona o zaštiti prirode. Na području Općine

utvrđena su tri područja prirode zaštićena mjerama prostornog plana. U III. ID PPUO Postira ta područja su bila označena kao zaštićene prirodne vrijednosti – predložena planska zaštita u kategoriji značajnog krajobraza (Uvala Lovrečina) i spomenik prirode (Vela Špilja – geomorfološki i Duboki dolac – geomorfološki). Odredbe za provođenje iz poglavlja 3.1.1. Zaštićeni dijelovi prirode povezane su s grafičkim dijelom na koji se odnose.

4.4.1.2. Kulturna baština

Na području Općine Postira nalazi se više zaštićenih kulturnih dobara temeljem Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te kulturna dobra zaštićena temeljem ovog Plana. Popis kulturnih dobara nalazi se u tablici u poglavlju 3.4.1. Obrazloženja. U grafičkom dijelu Plana razlikuju se (ZK) Područje kulturnog dobra i Kulturna baština zaštićena mjerama prostornog plana. Svim kulturnim dobrima u grafičkom dijelu Transformacije III. ID PPUO Postira određena je jedinstvena Vlastita oznaka koja odgovara oznaci u tablici iz poglavlja 3.4.1. Obrazloženja. Odredbe za provođenje Transformacije III. ID PPUO Postira iz poglavlja 3.1.2. Kulturna baština povezane su s grafičkim dijelom Transformacije III. ID PPUO Postira na koji se odnose.

4.4.1.3. Krajobraz

U sloju 3.1.3. Krajobraz ucrtani su položaji vidikovaca (potezi vizura) na području Općine Postira. Grafički dio povezan je s Odredbama za provođenje Transformacije III. ID PPUO Postira na koje se odnosi.

4.4.1.4. Ekološka mreža

U sloju 3.1.4. Ekološka mreža (Natura 2000) označena su sva područja ekološke mreže na području Općine Postira. Grafički dio povezan je s poglavljem 3.1.4. Ekološka mreža (Natura 2000) Odredbi za provođenje Transformacije III. ID PPUO Postira.

4.4.2. POSEBNA OGRANIČENJA

4.4.2.1. Vode i more

U grafičkom dijelu prikazan je prostor ograničenja i područje opasnosti od poplava. Grafički dio povezan je s poglavljem 3.2.2. Vode i more Odredbi za provođenje Transformacije III. ID PPUO Postira.